

Zákon o SBS a dopadová studie jeho vlivu na činnost SBS

Bc. Lukáš Jelínek

Diplomová práce
2018

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Lukáš Jelínek**
Osobní číslo: **A15458**
Studijní program: **N3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Zákon o SBS a dopadová studie jeho vlivu na činnost SBS**

Téma anglicky: **The Law on Private Security Service Activities and an Impact Study of its Influence on the Activities of Private Security Services**

Zásady pro vypracování:

1. Vymezte terminologický rámec ve vztahu ke komerční bezpečnosti.
2. Popište právní rámec upravující činnost SBS v ČR a návrh zákona o SBS.
3. Analyzujte návrh zákona o SBS a popište důvody jeho vzniku.
4. Komparujte aktuální návrh s právními předpisy v jiných státech.
5. Realizujte dopadovou studii vlivu vzniku zákona na činnost SBS.
6. Zpracujte sumativní hodnocení a vymezte následná doporučení.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. LUKÁŠ, Luděk a kolektiv. *Bezpečnostní technologie, systémy a management II*. Zlín: VeRBuM, 2012. ISBN 978-80-87500-19-4.
2. LAUCKÝ, V. *Technologie komerční bezpečnosti 1*, Zlín: FAI, UTB ve Zlíně, ISBN 978-80-7318-889-46.
3. LUKÁŠ, Luděk a kolektiv. *Bezpečnostní technologie, systémy a management V*. Zlín: VeRBuM, 2015. ISBN 978-80-87500-67-5.
4. Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) [online]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-455>.
5. Zákon č. 105/1990 Sb., o soukromém podnikání občanů [online]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=105&r=1990>.
6. Vláda České republiky: Vlada.cz [online]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/assets/ppov/lrv/ria/databaze/Revize-Zaverecne-zpravy-RIA-k-NZ-o-soukrome-bezpecnostni-cinnosti.pdf>.

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Martin Hromada, Ph.D.

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání diplomové práce:

8. prosince 2017

Termín odevzdání diplomové práce:

28. května 2018

Ve Zlíně dne 8. prosince 2017

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
děkan

doc. RNDr. Vojtěch Křesálek, CSc.
ředitel ústavu

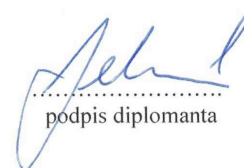
Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů [zákon o vysokých školách], ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů [autorský zákon] ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užit své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy [až do jejich skutečné výše] bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům [tedy pouze k nekomerčnímu využití], nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně, dne 23.5.2018

.....
podepis diplomanta

ABSTRAKT

Diplomová práce se v teoretické části zabývá terminologickým rámcem, současnými právními předpisy, kterými se SBS řídí a tomu předchází kus historie vedoucí k samotnému návrhu zákona o bezpečnostní činnosti. Praktická část je věnována rozebráním jednotlivých ustanovení navrhovaného zákona a důvodům, které vedli ke vzniku. Dále platným normám, které jsou platné v jiných státech a porovnání navrhovaného zákona se současnou právní legislativou. Vše je doplněno o názory zástupců bezpečnostní komunity.

Klíčová slova:

komerční bezpečnost, soukromé bezpečnostní služby, právní předpisy, návrh zákona o soukromé bezpečnostní činnosti, pravomoc, odborná způsobilost.

ABSTRACT

The thesis deals with the terminological content, the current legal regulations that govern the Private security services and precedes a piece of history leading to the bill on security itself. The practical part is devoted to the breakdown of the individual provisions of the proposed law and to the reasons which led to the creation. Furthermore, the applicable standards that are valid in other countries and the comparison of the proposed law with current legislation. Everything is complemented by views of representatives of the security community.

Keywords:

Commercial Security, Private Security, Private Security Activity, Legal Enactments, Draft of law for private security activity, Competency, Professional Competence.

Poděkování

Poděkování patří doc. Ing. Martinu Hromadovi, Ph.D, vedoucímu diplomové práce za jeho cenné rady a čas, který mi věnoval při tvorbě diplomové práce.

Poděkování patří také rodině, především manželce za trpělivost, kterou se mnou měla po celou dobu studia.

OBSAH

ÚVOD.....	9
I TEORETICKÁ ČÁST.....	11
1 TERMINOLOGICKÝ RÁMEC KE VZTAHU KE KOMERČNÍ BEZPEČNOSTI.....	12
1.1 KOMERČNÍ BEZPEČNOST.....	13
1.2 HISTORIE.....	14
1.3 FORMY KOMERČNÍ BEZPEČNOSTI.....	16
1.4 PODMÍNKY PROVOZOVÁNÍ SBS.....	18
2 STÁVAJÍCÍ PRÁVNÍ RÁMEC UPRAVUJÍCÍ ČINNOST SBS V ČR.....	19
2.1 LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD.....	19
2.2 ŽIVNOSTENSKÝ ZÁKONÍK.....	20
2.2.1 Ostraha osob a majetku.....	20
2.2.2 Služby soukromých detektivů.....	21
2.2.3 Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob.....	22
2.3 OBČANSKÝ ZÁKONÍK.....	23
2.4 OBČANSKÝ SOUDNÍ ŘÁD.....	23
2.5 ZÁKON O OBCHODNÍCH KORPORACÍCH.....	24
2.6 ZÁKONÍK PRÁCE.....	24
2.7 TRESTNÍ ZÁKONÍK.....	25
2.7.1 Krajiná nouze § 28.....	25
2.7.2 Nutná obrana § 29.....	26
2.7.3 Svolení poškozeného § 30.....	27
2.7.4 Přípustné riziko § 31.....	28
2.7.5 Oprávněné použití zbraně § 32.....	28
2.8 TRESTNÍ ŘÁD.....	28
2.9 ZÁKON O OCHRANĚ OSOBNÍCH ÚDAJŮ.....	30
2.10 ZÁKON O STŘELNÝCH ZBRANÍCH A STŘELIVU.....	30
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	32
3 POROVNÁNÍ SBS V ČR VERSUS PČR A MP.....	33
4 NÁVRH ZÁKONA O SBČ.....	37
5 ANALÝZA NÁVRHU ZÁKONA O SBČ.....	40
5.1 KATEGORIE BEZPEČNOSTNÍCH ČINNOSTÍ.....	41
5.2 VÝKON BEZPEČNOSTNÍ ČINNOSTI PRO VLASTNÍ POTŘEBU.....	43
5.3 NEZBYTNOST LICENCE PROVOZOVATELE.....	43
5.4 ODPOVĚDNÝ ZÁSTUPCE.....	46
5.5 ZAMĚSTNANCI PROVOZOVATELE.....	46
5.5.1 Odborná způsobilost.....	47

5.6	OPRÁVNĚNÍ A POVINNOSTI PROVOZOVATELE A ZAMĚSTNANCE.....	48
5.7	POVINNÉ POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI	49
5.8	OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ	49
5.9	DOHLED A DOZOR	50
5.10	PŘESTUPKY A SANKCE.....	50
5.11	SAMOSPRÁVNÁ KOMORA.....	51
5.12	DALŠÍ USTANOVENÍ.....	52
6	DŮVODY VZNIKU ZÁKONA.....	54
7	PRÁVNÍ PŘEDPISY O SBČ V JINÝCH STÁTECH	56
7.1	SLOVENSKO.....	57
7.2	VELKÁ BRITÁNIE	58
8	KOMPARACE VZNIKU AKTUÁLNÍHO NÁVRHU S PRÁVNÍMI PŘEDPISY	60
9	DOPADOVÁ STUDIE VLIVU VZNIKU ZÁKONA NA ČINNOST SBS	63
10	NÁZORY ZÁSTUPCŮ BEZPEČNOSTNÍ KOMUNITY.....	65
10.1	KPKB ČR	65
10.2	MV ČR	67
10.3	USBS ČR A DALŠÍ VYJÁDŘENÍ K NÁVRHU ZÁKONA	67
11	SUMATIVNÍ HODNOCENÍ ZÁKONA A NÁSLEDNÉ DOPORUČENÍ.....	69
	ZÁVĚR	73
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	74
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	81
	SEZNAM OBRÁZKŮ	83
	.SEZNAM TABULEK.....	84
	SEZNAM PŘÍLOH.....	85

ÚVOD

V moderní době, ve které žijeme, ačkoliv si to mnozí z nás ani neuvědomují, se setkáváme s činností SBS čím dál častěji. S pracovníky bezpečnostních služeb přicházíme do styku dnes a denně na vrátnicích, v hotelu, v obchodních domech, v některých státních institucích, na silnicích potkáváme obrněné transportéry, které převáží naše peníze, máme zabezpečené domy, jejichž zabezpečení je kontrolováno pracovníky DPPC atd. V řadě případů jsme pozorováni při nákupu v obchodním domě, aniž bychom tušili, že jsme pod neustálým dohledem kamerových systémů nebo přímo detektivem, který je v civilu a čeká až narazí na osobu, která si chce něco odnést bez zaplacení. Někteří z nás si pracovníka SBS všimnou až jsou jím přímo osloveni a požádáni o kontrolu obsahu jejich tašky či kabelky. Jaká mají práva, povinnosti, zda mají větší pravomoc než jakýkoliv jiný občan a zda je nutné, aby SBS měli vlastní zákon, nám přiblíží předkládaná diplomová práce.

Jakkoliv jsem uvažoval a přemýšlel o diplomové práci, napadlo mě spousta témat na poli oblasti bezpečnosti, kterých bylo zpracováno spousta jako analýza rizik, krizový plán aj. Z právního hlediska mě ovšem zaujal stále neschválený současný stav návrhu zákona a jeho vliv na činnost SBS. Dalším důvodem výběru tohoto tématu je aktuálnost diskutované problematiky zavedení zákona o SBČ.

Obsah diplomové práce je členěn do několika hlavních částí, ve kterých se podrobně čtenář seznámí s obsahovými částmi práce. První kapitola slouží k obecnému seznámení se s komerční bezpečností. V této kapitole se budeme věnovat základním pojmům SBČ, které nelze opomenout, historii vývoje legislativy od roku 1989, představíme si současné formy fyzické ostrahy a v poslední řadě se budeme věnovat současným podmínkám k provozování SBS. Druhá kapitola nás seznámí se současným právním rámcem, který upravuje činnost SBS. Tato kapitola se zabývá jednotlivými právními ustanoveními v zákonech od těch nejzákladnějších, mezi které patří Listina základních práv a svobod až po dílčí zákony jako jsou Občanský zákoník nebo Trestní zákoník. V třetí kapitole si porovnáme pravomoci SBS s PČR i MP. Ve čtvrté se podíváme na samotný návrh zákona o SBČ a v páté si rozebereme

jednotlivá ustanovení. Šestá kapitola nás seznámí se samotnými důvody vzniku. V sedmé se podíváme jak jsou na tom jiné státy s právními předpisy. Osmá kapitola porovnává návrh zákona s aktuálními právními předpisy. Předposlední kapitola nás seznámí se samotnými dopady zákona na SBS. V desáté kapitole se můžeme podívat na názory zástupců bezpečnostní komunity k navrhovanému zákonu. V poslední kapitole si zhodnotíme stav a doporučíme několik poznatků.

Cílem práce je nejen vytvořit ucelený pohled na současnou právní úpravu, analyzovat současný stav návrhu zákona z pohledu jeho kladů a nedostatků, ale také přivést případné čtenáře k samotnému zamyšlení nad činnostmi SBS, se kterými přicházíme nebo můžeme přijít do styku a zda-li zákon o bezpečnostní činnosti bude přínosem.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 TERMINOLOGICKÝ RÁMEC KE VZTAHU KE KOMERČNÍ BEZPEČNOSTI

V textu se budeme setkávat s některými pojmy, které je nutno definovat hned na začátku, aby čtenářům, především těm, kteří se chtějí blíže seznámit s tématem práce i s oborem souvisejícím se SBS, bylo vše srozumitelné.

Komerční bezpečnost se stala od roku 1991 jedním z nejdynamičtěji se rozvíjejících oborů. Potřeba osobního bezpečí a ochrany svého majetku tu byla od nepaměti a ochota zaplatit za nadstandard služeb ochrany, které nenabízely státní bezpečnostní složky, vytvořila poptávku po SBS. Paradoxně rozvojem demokratického právního státu, založeného na základních hodnotách jako jsou úcta k právům, ochrana lidských práv, svoboda, spravedlnost a rovnost vedlo a nadále vede ke vzniku a následné expanzi soukromých bezpečnostních služeb. K neustálému růstu podílu SBS na trhu vedou klíčové aspekty jako jsou zvyšující se objem soukromého majetku, zvyšující se hrozba útoků, demonstrací, rostoucí kriminalita, pocit ohrožení kriminálními živly, aj.

Z policejních statistik vyplývá vysoký počet oznámených majetkových činů, mezi které patří krádeže vloupáním, krádeže prosté a ostatní kriminální činy. V letech 2008 až 2015 bylo celkem zjištěno 1 555 931 majetkových trestných činů. [1] Státní složky, především Policie ČR, na činnost boje proti zločinnosti sama nestačí, a tak není divu, že SBS plní významnou roli podílející se na ochraně osob a majetku. Je potřeba si uvědomit, že SBS nemohou nahradit státní subjekty bezpečnostní činnosti, a proto hlavní podíl na bezpečnostním systému státu zůstává v kompetenci armády a Policie ČR. SBS plní jen podpůrnou roli v oblasti bezpečnosti. Podle studie CoESS vyplývá, že v roce 2010 byl u nás podíl SBS na trhu 5629 subjektů. V témže roce v rámci EU už dosahovalo většího počtu SBS jen Maďarsko. [2] Podle Unie soukromých bezpečnostních služeb České Republiky bylo k 30. 06. 2016 na území České republiky evidováno 6754 subjektů. [3] Při tomto počtu stále neexistuje platný právní předpis, který by upravoval činnost SBS. Otázky typu, zda dojde ještě k úpravě současného návrhu a jestli vůbec bude platné paragrafové znění současného návrhu zákona o SBČ v roce 2018 jsou na místě.

1.1 Komerční bezpečnost

Existuje řada definic pojmu komerční bezpečnost, ale žádná z definic mi nepřipadá komplexní, pouze dílčí. Pokusím se proto vystihnout a definovat pojem komerční bezpečnost v jedné jediné větě. Komerční bezpečnost je soubor činností realizovaných soukromými bezpečnostními službami (agenturami) poskytující bezpečnostní služby za úplatu v souladu s koncesní listinou na základě smlouvy mezi soukromou bezpečnostní službou (agenturou) a zákazníkem, jejíž cílem je ochrana životů, zdraví osob, osobnostních práv a ochrana movitého i nemovitého majetku.

Ve svém oboru komerční bezpečnost zahrnuje bezpečnostní poradenství, fyzickou ostrahu osob a majetku, přepravu hotovosti, cenin a cenných předmětů, detektivní činnost, kompletní technické bezpečnostní služby a ochranu informací a dat. Komerční bezpečnost může být realizována buď bezpečnostními pracovníky nebo pomocí technických prostředků. Základní členění je dáno živnostenským zákonem, a to podle druhu povolených činností, které se člení na:

- Ostrahu majetku a osob,
- Služby soukromých detektivů,
- Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob. [4]

Provozování těchto činností jedním podnikatelským subjektem vytváříme na trhu komplexní nabídku bezpečnostních služeb.

Soukromá bezpečnostní činnost je *“realizována v souladu s koncesní listinou k zajištění ochrany osob a majetku a dalších bezpečnostních zájmů, a to na obchodním, smluvním základě.”* [5] Soukromé bezpečnostní služby můžeme definovat jako *“výkon soukromé bezpečnostní činnosti realizovaný v souladu s koncesní listinou (licenci) k zajištění ochrany osob a majetku a dalších bezpečnostních zájmů, a to jak na smluvním základě, tak pro potřeby vlastní.”* [5]

1.2 Historie

Po listopadu 1989 se vznikající firmy v oblasti komerční bezpečnosti mohly ve svých činnostech opírat prakticky pouze o vyhlášku Federálního ministerstva vnitra č. 135/1983 Sb., o ochraně majetku v socialistickém vlastnictví, která upravovala činnost hlídačů a závodních strážů. [6] Když došlo ke zrušení jmenované vyhlášky vyhláškou č. 333/1991 Sb., o federální policii, ztratily SBS paradoxně poslední, leč chabý a tržnímu prostředí již neodpovídající právní základ pro svou podnikatelskou činnost, respektive všech dosavadních postupů. Od té doby se mohly SBS řídit pouze několika paragrafy trestního zákoníku § 28 krajní nouze, § 29 nutná obrana [7] a trestního řádu, § 76, odst. 2 omezení osobní svobody [8] a některými ustanoveními občanského zákoníku, zejména ustanoveními o svépomoci, o předcházení škodě a o zastoupení. [9]

V roce 1990 vešel v platnost zákon č. 105/1990 Sb. o soukromém podnikání občanů, který dal lidem možnost individuálně provozovat podnikatelskou činnost v rozsahu a za podmínek stanovených zákonem. [10] Základní veřejnoprávní normou pro podnikání a provozování v oblasti bezpečnosti se stal živnostenský zákon č. 455/1991 Sb. s účinností od 1. ledna roku 1992, který prodělal řadu novelizací, ale i nadále zůstává platnou právní normou. Již tento zákon uváděl ve své příloze tři názvy živností, a to Služby soukromých detektivů, Podniky zajišťující ostrahu majetku a osob a Zřizování poplašných zařízení, které spadaly do koncesovaných živností. Pro výkon těchto činností bylo dostačující středoškolské vzdělání zakončené maturitní zkouškou a spolehlivost, která se posuzovala způsobilostí ve vztahu k předmětu podnikání. [4] Příloha živnostenského zákona obsahovala jen názvy činností, k vymezení obsahu došlo až v roce 2000 formou vládního nařízení č. 469/ 2000 Sb. [11] a následně nařízením vlády č. 278 z roku 2008 o obsahových náplních jednotlivých živností, který ruší předchozí vládní nařízení a došlo k drobným změnám a rozšíření obsahových částí živností. Původní název živnosti se změnil z Podniků zajišťující ostrahu majetku a osob na Ostrahu majetku a osob a došlo ke sjednocení této živnosti s živností Služeb soukromých detektivů. [12]

K další úpravě došlo zákonem č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a změně některých zákonů [13] a vyhláškou č. 208/2007 Sb. o podrobnostech stanovených k provedení zákona o uznávání výsledků, [14] která byla později aktualizována vyhláškou č. 110/2012 [15] ve znění zákona č. 53/2012 Sb. účinného od 1. 4. 2012. Tento zákon upravuje systém ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání, kvalifikaci, kvalifikační i hodnotící standardy profesní kvalifikace, národní soustavu kvalifikací, pravidla udělování, prodlužování platnosti, odnímání autorizace k ověření výsledků, práva a povinnosti účastníků a působnost orgánů vykonávající státní správu v oblasti ověřování a uznávání výsledků. [16] Povinnost splňovat profesní kvalifikace v oboru služby soukromých detektivů a ostrahy majetku a osob upravuje zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, příloha č. 3 k zákonu č. 455/1991 Sb. [4] Došlo ke vzniku profesních kvalifikací, jejímž absolvováním se stává osoba odborně způsobilá v dané oblasti. Vyhláškou č. 16/2009 Sb. o obsahu a rozsahu kvalifikace pro výkon fyzické ostrahy a služby soukromého detektiva vznikla další právní opora. [17]

Povinnost úspěšně absolvovat zkoušku profesní kvalifikace od 1.1. 2012 měli zaměstnanci, kteří nesplňovali odbornou způsobilost a kteří chtěli nadále pracovat u SBS na pozicích strážný, detektiv koncipient nebo strážný psod. Tato zkouška se netýká osob, které mají vysokoškolské vzdělání, osob, které mají vyšší odborné vzdělání nebo střední vzdělání s maturitní zkouškou právnického, bezpečnostního nebo obdobného zaměření. Dále osob, které absolvovali Vysokou školu Sboru národní bezpečnosti, nebo vzdělávací program střední nebo vyšší policejní školy MV ČR, případně praporčické nebo důstojnické a praporčické školy Sboru národní bezpečnosti, Střední odborné školy Sboru národní bezpečnosti či Střední odbornou školu Federálního policejního sboru. [18] Profesní kvalifikace vznikají v tzv. Sektorových radách. Ty tvoří zástupci profesních společenstev, významných firem a další odborníci v daném oboru. Členové sektorové rady při tvorbě jednotlivých profesních kvalifikací spolupracují s dalšími odborníky z oboru. Postupují podle metodiky, která je pro tento účel zpracována a na jejíž dodržování dbají pracovníci Národního ústavu pro

vzdělávání. Po schválení sektorovou radou jsou profesní kvalifikace připomínkovány a schvalovány Autorizujícím orgánem, tj. ministerstvem, pod které oborově spadají, a MŠMT. Následně jsou standardy profesních kvalifikací zveřejňovány na webových stránkách. [19]

Základními profesními kvalifikacemi k výkonu strážní činnosti jsou:

- Strážný,
- Strážný psodod,
- Detektiv koncipient.

mezi další, které se v průběhu let vytvořily patří:

- Detektiv pro prošetřování událostí,
- Vedoucí detektiv,
- Bezpečnostní manažer v obchodě a službách,
- Pracovník dohledového centra. [20]

1.3 Formy komerční bezpečnosti

SBS nabízí v rámci tří koncesovaných živností daných zákonem a jejich obsahovou částí různé dílčí služby.

V rámci Ostrahy majetku a osob to jsou:

- Poskytování služeb spojených s ostrahou a ochranou nemovitého a movitého majetku,

- Ostraha při přepravě peněz a při jejich zpracování, cenností nebo jiného majetku,
- Ochrana osob,
- Zajišťování pořádku v místech konání veřejných shromáždění, slavností, sportovních podniků nebo lidových zábav podle pokynů objednatele,
- Vyhodnocování bezpečnostních rizik,
- Provozování dohledového a poplachového přijímacího centra. [4]

V rámci Služeb soukromých detektivů to jsou:

- Služby spojené s hledáním majetku a osob, se zjišťováním skutečností, které mohou sloužit jako důkazní prostředky,
- Získávání informací týkajících se fyzických nebo právnických osob nebo jejich majetkových poměrů,
- Získávání informací v souvislosti s vymáháním pohledávek,
- Vyhledávání protiprávních jednání ohrožujících obchodní tajemství, a s tím související sběr dat a jejich vyhodnocování.[4]

V rámci Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob to jsou:

- Projektování, montáž, kontrola, údržba a opravy elektronických poplachových systémů [zejména systémů zabezpečovacích, tísňových, protipožárních, kontroly vstupu, přivolání pomoci, integrovaných a kamerových], určených k ochraně majetku a osob před neoprávněnými zásahy, včetně poplachových systémů a zařízení umožňujících sledování pohybu a projevů osob v objektech a jejich okolí,
- Montáž, opravy, údržba, revize a správa mechanických zábranných systémů, dodatečně zvyšujících účinnost běžných standardů zabezpečení majetku a osob. [4]

SBS neustále rozšiřují nabídku služeb v oboru a nabízí tak řadu modifikací těchto služeb. Můžeme se tak setkat s řadou výrazů, které dohromady zahrnují služby ochrany osob a majetku. Z nabízených služeb jmenujme např. *Event security* nebo *VIP Security service*, Obecní stráž, Fyzická ostraha objektů, Hotelová ostraha, Ostraha nočních podniků, Ostraha průmyslových podniků, Kontrolní a operativní skupiny, Zásahová hlídka, Služby PCO dnes již známé pod pojmem DPPC [dohledové a přijímací poplachové centrum], Ochrana osob někdy také označováno jako *Bodyguarding*, Vymáhání pohledávek, Ozbrojené doprovody cenin, Odhalování krádeží, Bezpečnostní právní poradenství, atd. [21]

1.4 Podmínky provozování SBS

Podmínky pro provozování činností SBS jsou dány živnostenským zákonem. Vzhledem k tomu, že se jedná o koncesované živnosti, musí fyzická nebo právnická osoba splnit nejen podmínky všeobecné, které jsou platné pro všechny druhy živností, jako jsou věk, bezúhonnost a způsobilost k právním úkonům, ale také podmínky zvláštní. Těmito podmínkami se myslí zdravotní způsobilost, odborná způsobilost a praxe. [4]

2 STÁVAJÍCÍ PRÁVNÍ RÁMEC UPRAVUJÍCÍ ČINNOST SBS V ČR

Současná právní úprava našeho demokratického státu pro SBS oproti jiným státům EU je dosti roztržštěná a nekomplexní. Pokud bude existovat zákon o SBS, který stanoví přesná pravidla, mělo by být podnikání v této specifické oblasti snadnější. Nicméně z důvodu absence tohoto zákona musíme čerpat dílčí obsah ze současných právních předpisů. Řada ustanovení v zákonech mají pro provozovatele a pracovníky SBS zvlášť důležitý význam a znalost těchto ustanovení je na místě. V opačném případě neznalost těchto ustanovení u řady pracovníků SBS svědčí o neprofesionalitě a hází na komerční bezpečnost špatné světlo.

2.1 Listina základních práv a svobod

Obsah listiny základních práv a svobod, která je pro nás druhým nejzákladnějším zákonem hned po Ústavě bychom měli znát všichni. Nicméně z ochrany lidských práv a základních svobod, která jsou nezadatelná, nezcizitelná, nepromlčitelná a nezrušitelná nás v souvislosti s výkonem činnosti SBS zajímá článek č. 2, odst. třetí, který nám sděluje, že *„každý může činit, co není zákonem zakázáno a nikdo nemůže být nucen činit, co zákon neukládá.“* [22] Dále článek č. 7, odst. první, který nám jasně říká, že *„nedotknutelnost osoby a jejího soukromí je zaručena, přičemž omezena může být jen v případech stanovených zákonem.“* [22] Nedotknutelnost osoby lze chápat jako právo na život, zdraví a zároveň také na fyzickou i psychickou ochranu osoby před vnějšími škodlivými vlivy. Nedotknutelnost soukromí můžeme chápat jako ochranu určité hmotné i nehmotné oblasti, což zahrnuje například ochranu intimních částí těla i ochranu osobních údajů nejen vlastních, ale týká se i osob blízkých, především rodiny. Mezi další článek, který se dotýká osobnostních práv, patří článek č. 8, odst. 1 *„osobní svoboda je zaručena.“* [22] S tímto článkem je velice úzce spjat článek č. 14 odst. první, a to především jeho první část týkající se svobody pohybu. Osobní svoboda platí pro fyzické osoby od jejich narození až do jejich smrti. Je to stav, kdy osoba není nikterak omezována v pohybu, pobytu či ve svém jednání. Osobní svobodu lze omezit pouze na základě zákona. Článek č. 12 odstavec první se týká ochrany obydlí, které je nedotknutelné a není dovoleno do něj vstupovat bez souhlasu toho, kdo v něm bydlí. Zákon také počítá s omezením nedotknutelnosti obydlí, pokud je to nezbytně nutné pro ochranu života

nebo zdraví osob, pro ochranu práv a svobod druhých anebo pro odvrácení závažného ohrožení veřejné bezpečnosti a pořádku. [22]

2.2 Živnostenský zákoník

Služby komerční bezpečnosti jsou koncesované živnosti a pro výkon těchto činností je potřeba splňovat nejen všeobecné podmínky provozování živnosti (dosažení věku 18-ti let, způsobilost k právním úkonům a bezúhonnost), ale také zákonem požadovanou odbornou způsobilost. V roce 2009 nastaly legislativní změny, Živnostenský zákon č. 455/1991 Sb. člení koncesi v příloze č. 3 do tří kategorií, a to ostraha osob a majetku, služby soukromých detektivů a poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob. V příloze č. 3 tohoto zákona jsou stanoveny podmínky provozování těchto živností, které jsou k jednotlivým koncesím uvedeny níže. [4]

2.2.1 Ostraha osob a majetku

Koncesovaná živnost Ostraha osob a majetku zahrnuje poskytování služeb spojených s ostrahou a ochranou nemovitého a movitého majetku, ostrahou při přepravě peněz a jejich zpracování, cenností či jiného majetku, ochranou osob a právních zájmů, zajišťováním pořádku v místech konání veřejných shromáždění, slavností, sportovních podniků nebo lidových zábav podle pokynů objednatele, vyhodnocováním bezpečnostních rizik a provozováním dohledových a přijímacích poplachových center. [23]

Požadovaná odborná a jiná zvláštní způsobilost:

- vysokoškolské vzdělání, nebo
- vyšší odborné vzdělání právnického, bezpečnostního nebo obdobného zaměření, nebo
- střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru bezpečnostním nebo právním a 3 roky praxe v oboru, nebo

- střední vzdělání s maturitní zkouškou, 3 roky praxe v oboru a osvědčení o rekvalifikaci, nebo
- jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaný zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů, zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, nebo
- střední vzdělání s maturitní zkouškou, 3 roky praxe v oboru a profesní kvalifikace pro činnost strážný podle zvláštního právního předpisu. [4]

2.2.2 Služby soukromých detektivů

Koncesovaná živnost služby soukromých detektivů zahrnuje poskytování služby spojené s hledáním majetku a osob, zjišťováním skutečností, které mohou sloužit jako důkazní prostředky v řízení před soudem nebo správním orgánem, získáváním informací týkajících se fyzických nebo právnických osob nebo jejich majetkových poměrů, získáváním informací v souvislosti s vymáháním pohledávek, vyhledáváním protiprávních jednání ohrožujících obchodní tajemství, sběr dat a jejich vyhodnocování pro subjekty, které prokáží právní zájem. [4]

Požadovaná odborná a jiná zvláštní způsobilost:

- vysokoškolské vzdělání a 1 rok praxe v oboru, nebo
- vyšší odborné vzdělání právnického, bezpečnostního nebo obdobného zaměření a 1 rok praxe v oboru, nebo
- střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru bezpečnostním nebo právním a 3 roky praxe v oboru, nebo
- střední vzdělání s maturitní zkouškou, 3 roky praxe v oboru a osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaný zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů, zařízením akreditovaným

Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, nebo

- střední vzdělání s maturitní zkouškou, 3 roky praxe v oboru a profesní kvalifikace pro činnost detektiv koncipient podle zvláštního právního předpisu. [4]

2.2.3 Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob

Požadovaná odborná a jiná zvláštní způsobilost:

- vysokoškolské vzdělání ve studijním programu a studijním oboru zaměřeném na strojírenství, elektrotechniku, telekomunikace nebo výpočetní techniku a 1 rok praxe v oboru, nebo
- vyšší odborné vzdělání v oboru vzdělání zaměřeném na strojírenství, elektrotechniku, telekomunikace nebo výpočetní techniku a 2 roky praxe v oboru, nebo
- střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na strojírenství, elektrotechniku, telekomunikace nebo výpočetní techniku a 2 roky praxe v oboru, nebo
- střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na strojírenství, elektrotechniku, telekomunikace nebo výpočetní techniku a 3 roky praxe v oboru, nebo
- osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaný zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů, zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, a 4 roky praxe v oboru.[4]

2.3 Občanský zákoník

Dalším právním předpisem, který se dotýká SBS je předpis č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Občanský zákoník upravuje práva a povinnosti osob a pojednává o problematice ochrany života, zdraví a soukromí. Uveďme dvě hlavní právní ustanovení, která souvisí s touto činností:

Paragraf č. 3, odst.2, soukromého práva *“Soukromé právo spočívá zejména na zásadách, že každý má právo na ochranu svého života a zdraví, jakož i svobody, cti, důstojnosti a soukromí.“* [24]

Paragraf č. 14 v obecném ustanovení uvádí *“Hrozí-li neoprávněný zásah do práva bezprostředně, může jej každý, kdo je takto ohrožen, odvrátit úsilím a prostředky, které se osobě v jeho postavení musí jevit vzhledem k okolnostem jako přiměřené. Směřuje-li však svépomoc jen k zajištění práva, které by bylo jinak zmařeno, musí se ten, kdo k ní přikročil, obrátit bez zbytečného odkladu na příslušný orgán veřejné moci.“* [24]

2.4 Občanský soudní řád

Ustanovení předpisu č. 99/1963 Sb. občanský soudní řád upravuje postup soudů a účastníků tak, aby byla zajištěna ochrana soukromých práv a oprávněných zájmů účastníků řízení. Paragraf 120, odst. 1 *“Účastníci jsou povinni označit důkazy k prokázání svých tvrzení. Soud rozhoduje, které z navrhovaných důkazů provede.“* [25] Paragraf 125 *“Za důkaz mohou sloužit všechny prostředky, jimiž lze zjistit stav věci, zejména výslech svědků, znalecký posudek, zprávy a vyjádření orgánů, fyzických a právnických osob, notářské nebo exekutorské zápisy a jiné listiny, ohledání a výslech účastníků. Pokud není způsob provedení důkazu předepsán, určí jej soud.“* [25] Užití se týká především SBS, které nabízí služby soukromých detektivů.

2.5 Zákon o obchodních korporacích

Podle zákona o obchodních korporacích 90/2012Sb., dříve obchodní zákoník rozlišujeme několik obchodních korporací. V oblasti bezpečnostní činnosti se zakládáním SBS nejčastěji setkáme s užitím níže uvedených pojmů, které se uvádí za názvem obchodní společnosti.

- Veřejná obchodní společnost, užíváno ve zkratce “*veř. obch. spol.*“ nebo “*v. o. s.*“,
- Společnost s ručením omezeným, užívá zkratku “*spol. s r.o.*“ nebo “*s.r.o.*“,
- Akciová společnost, ve zkratce “*akc. spol.*“ nebo “*a.s.*“ [26]

2.6 Zákoník práce

Zákon č. 262/2006 Sb. zákoník práce po dlouhé době nahradil zákoník práce z roku 1965.

Tento zákon upravuje pracovně právní vztahy mezi zaměstnavatelem a zaměstnanci.

- upravuje právní vztahy vznikající při výkonu závislé práce mezi zaměstnanci a zaměstnavateli; tyto vztahy jsou vztahy pracovněprávními,
- upravuje rovněž právní vztahy kolektivní povahy. Právní vztahy kolektivní povahy, které souvisejí s výkonem závislé práce, jsou vztahy pracovněprávními,
- zapracovává příslušné předpisy Evropské unie,
- upravuje též některé právní vztahy před vznikem pracovněprávních vztahů podle první odrážky,
- upravuje některá práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců při dodržování režimu dočasně práce neschopného pojištěnce podle zákona o nemocenském pojištění a některé sankce za jeho porušení. [27]

Níže bych rád uvedl některá z důležitých paragrafových znění jak pro zaměstnavatele, tak pro zaměstnance. Paragraf 101, odst. 1, *“Zaměstnavatel je povinen zajistit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců při práci s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví, která se týkají výkonu práce.”* [27] Paragraf 106, odst.1, *“Zaměstnanec má právo na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, na informace o rizicích jeho práce a na informace o opatřeních na ochranu před jejich působením; informace musí být pro zaměstnance srozumitelná.”* [27] Paragraf 106, odst. 2, *“Zaměstnanec je oprávněn odmítnout výkon práce, o níž má důvodně za to, že bezprostředně a závažným způsobem ohrožuje jeho život nebo zdraví, popřípadě život nebo zdraví jiných fyzických osob; takové odmítnutí není možné posuzovat jako nesplnění povinnosti zaměstnance.”* [27]

V roce 2007 nabyt účinnosti předpis č. 567/2006 Sb., Nařízení vlády o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí, který přímo souvisí se zákoníkem práce a částečně ovlivnil platy zaměstnanců SBS. [28]

2.7 Trestní zákoník

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník nám dává možnost odvrátit trestné činy jednáním, která by za jiných okolností byla trestním činem. Tato jednání nazývá trestní zákoník okolnostmi vylučující protiprávnost činu. I v tomto zákoně platí, že pracovník SBS disponuje stejnými pravomocemi jako každý občan. [29]

2.7.1 Krajiná nouze § 28

“Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem, není trestným činem. Nejde o krajiná nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo

ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet. “ [29]

O vybočení z mezí KN [exces] jde, když:

- způsobený následek byl zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější, než ten, který hrozil,
- nebezpečí přímo nehrozilo [již pominulo nebo hrozilo v budoucnu],
- nebezpečí bylo možno odvrátit jinak [s méně závažnými následky],
- byla tu povinnost nebezpečí snášet.

Vybočení z mezí KN je pro společnost nebezpečné, a proto je trestné. Při výměře trestu je tato skutečnost posuzována jako polehčující okolnost [30].

Podstatou užití krajní nouze je odvrácení nebezpečí přímo hrozícího zájmům chráněných trestním zákoníkem činem, který by byl jindy kvalifikován jako trestní čin. Při krajní nouzi dochází ke střetu dvou chráněných zájmů, kdy na záchranu ohroženého zájmu musíme obětovat zájem jiný, méně závažný. Podmínky krajní nouze je odvrácení nebezpečí, které nesmí být stejně závažné nebo ještě závažnější. Například za krajní nouzi může být považována záchrana automobilu z hořící garáže rozbitím vjezdových vrat.

2.7.2 Nutná obrana § 29

“Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajících útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem. Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.” [29]

Základní podstatou nutné obrany je odvrácení útoku na zájmy chráněné trestním zákoníkem. Za normálních okolností bychom se odvrácením útoku dopouštěli protiprávního jednání. Protože však ten, kdo útok odvrací, chrání zájmy trestního zákona a jeho zásah tak nahrazuje zásah veřejných orgánů, nedopouští se trestného činu.

O vybočení z mezí NO [exces] jde když:

- obrana byla zcela zjevně nepřiměřené způsobu útoku,
- obrana nebyla s útokem současná [pokračovala ještě v době, kdy útok již skončil, nebo obrana byla předčasná].

Vybočení z mezí NO je pro společnost nebezpečné, a proto je trestné podle toho, jaký trestný čin byl spáchán. Při výměře trestu je tato skutečnost posuzována jako polehčující okolnost [30]. Podmínky nutné obrany jsou přiměřenost obrany a obrana musí být současná s útokem. Jinak se jedná o vybočení z mezí nutné obrany. To znamená, že proti útočníkovi, který nás napadne holýma rukama, se nesmíme bránit pistolí a nemůžeme pokračovat v nutné obraně proti útoku, který už nehrozí. Pak by se jednalo o trestný čin.

2.7.3 Svolení poškozeného § 30

!Trestný čin nespáchá, kdo jedná na základě svolení osoby, jejíž zájmy, o nichž tato osoba může bez omezení oprávněně rozhodovat, jsou činem dotčeny. Svolení podle odstavce 1 musí být dáno předem nebo současně s jednáním osoby páchající čin jinak trestný, dobrovolně, určitě, vážně a srozumitelně; je-li takové svolení dáno až po spáchání činu, je pachatel beztrestný, mohl-li důvodně předpokládat, že osoba uvedená v odstavci 1 by tento souhlas jinak udělila vzhledem k okolnostem případu a svým poměrům. S výjimkou případů svolení k lékařským zákrokům, které jsou v době činu v souladu s právním řádem a poznatky lékařské vědy a praxe, nelze za svolení podle odstavce 1 považovat souhlas k ublížení na zdraví nebo usmrcení.“ [29]

Pokud udělíte souhlas někomu, aby mi vám zbořil na zahradě zeď, tak takové jednání logicky nemůže být trestné. Souhlas k takovému jednání musí být dán předem nebo zároveň. Za svolení poškozeného nelze považovat ublížení na zdraví či životě.

2.7.4 Přípustné riziko § 31

“Trestný čin nespáchá, kdo v souladu s dosaženým stavem poznání a informacemi, které měl v době svého rozhodování o dalším postupu, vykonává v rámci svého zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce společensky prospěšnou činnost, kterou ohrozí nebo poruší zájem chráněný trestním zákonem, nelze-li společensky prospěšného výsledku dosáhnout jinak. Nejde o přípustné riziko, jestliže taková činnost ohrozí život nebo zdraví člověka, aniž by jí byl dán k ní v souladu s jiným právním předpisem souhlas, nebo výsledek, k němuž směřuje, zcela zřejmě neodpovídá míře rizika, anebo provádění této činnosti zřejmě odporuje požadavkům jiného právního předpisu, veřejnému zájmu, zásadám lidskosti nebo se přiči dobrým mravům.“ [29]

2.7.5 Oprávněné použití zbraně § 32

“Trestný čin nespáchá, kdo použije zbraně v mezích stanovených jiným právním předpisem.“ [29] Použití zbraně je vázáno na podmínky stanovené v příslušných zákonných předpisech, například zákon o Polici ČR, zákon o Vězeňské službě, justiční stráž Č České republiky a zákon o obecní policii. Použití zbraně v obraně osobou, která nemá zvláštní oprávnění, se posuzuje podle ustanovení o nutné obraně. Zbraní se rozumí cokoli, čím je možno učinit útok proti tělu důraznějším. [29]

2.8 Trestní řád

Upravuje postup orgánů činných v trestním řízení a to tak, aby docházelo ke spravedlivému potrestání osob, které se dopouštějí porušování zákonů.

Trestní řád dává zaměstnancům SBS, tak jako komukoliv jinému možnost omezit osobu na svobodě, nikoliv zadržet, jak je někdy mylně zaměňováno. Právo zadržet osobu zůstává i nadále v kompetenci pouze Policii ČR a to za podmínek uvedených v trestním řádu. [31]

“Osobní svobodu osoby, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně poté, smí omezit kdokoli, pokud je to nutné ke zjištění její totožnosti, k zamezení útěku nebo k zajištění důkazů. Je však povinen tuto osobu předat ihned policejnímu orgánu; příslušníka ozbrojených sil může též předat nejbližšímu útvaru ozbrojených sil nebo správci posádky. Nelze-li takovou osobu ihned předat, je třeba některému z uvedených orgánů omezení osobní svobody bez odkladu oznámit.“ [31]

Jak uvádí paragraf výše, k tomu aby mohla být osoba omezena na svobodě, musí být splněna některá ze dvou podmínek:

- osoba musí být přistižena při trestném činu nebo,
- bezprostředně po spáchání trestního činu.

Omezení osobní svobody osoby může být jen na dobu nezbytně nutnou, tedy do předání policejnímu orgánu nebo příslušníku ozbrojených sil. Pokud tomu brání některé překážky, musí být omezení osobní svobody bez odkladu oznámeno některému z uvedených orgánů. [31] Pokud tak není učiněno, dopouští se osoba trestného činu omezení osobní svobody podle zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. [29]

2.9 Zákon o ochraně osobních údajů

Zákon č. 101/2000 Sb. se týká především obsahové náplně služeb soukromých detektivů.

V souvislosti s touto činností dochází ke schraňování informací týkajících se fyzických nebo právnických osob nebo jejich majetkových poměrů pro klienta. Dále v souvislosti s vymáháním pohledávek. [32]

Zákon č. 101/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, se vztahuje na systematické zpracování osobních údajů, podle ustanovení § 3 odst. 4 se však nevztahuje na nahodilé shromažďování osobních údajů, pokud tyto údaje nejsou dále zpracovávány. [32] Samotná činnost soukromých detektivů bývá prováděna systematicky a informace, které jsou shromažďovány k určitému případu, bývají nepředvídatelné tzn. že je nelze v souvislosti s touto činností nijak dopředu stanovit či ovlivnit, ať už rozsahem nebo kvalitou. Znamená to, že jsou podle zákona nahodilé. Pokud jsou tyto nashromážděné informace předány klientovi, a to i formou písemné zprávy, jsou naplněny znaky citovaného ustanovení § 3 odst. 4 zákona o ochraně osobních údajů, podle něhož se zákon na takto shromážděné údaje nevztahuje. Kdyby tyto informace byly jakkoliv propojeny s různými klienty či obchodními případy, šlo by už o systematické zpracování osobních údajů a činnost by spadala do tohoto zákona. Takto nabyté informace, by byly přímým porušením tohoto zákona.

2.10 Zákon o střelných zbraních a střelivu

Zákonem o střelných zbraních a střelivu se zabývá předpis č. 119/2002Sb. Užití střelné zbraně SBS je možné pouze v podmínkách nutné obrany. Některé SBS vyžadují jako podmínku pro nástup na jednotlivé pracovní místo držení zbrojního průkazu skupiny D. Zpravidla to bývá u bezpečnostních služeb, které se zabývají ochranou osob nebo převozem finanční hotovosti. Držitel zbrojního průkazu skupiny D je povinen absolvovat častěji zdravotní prohlídku oproti držiteli zbrojního průkazu skupiny E, tedy každých pět let. Z tohoto

důvodu si představíme pouze dvě skupiny, které souvisí s tímto tématem. Použití střelné zbraně skupiny E, kterou lze použít v rámci nutné obrany jako jakákoliv fyzická osoba a použití zbraně skupiny D, kterou lze užít také v rámci nutné obrany, ale jako zaměstnanec.

Držitel zbrojního průkazu skupiny E (pro ochranu života, zdraví nebo majetku) je oprávněn:

- nabývat do vlastnictví a držet, popřípadě nosit zbraň kategorie B, na kterou mu bylo vydáno povolení, nebo zbraň kategorie C,
- nabývat do vlastnictví střelivo nebo jednotlivé díly nábojů pouze do zbraně, kterou je oprávněn držet, a to po předložení průkazu zbraně; toto střelivo je oprávněn také držet nebo nosit, a přebíjet pouze pro vlastní potřebu náboje podle technologických postupů, které udávají výrobci jednotlivých dílů nábojů, a
- nosit nejvíce 2 zbraně a střelivo do těchto zbraní; zbraně ani střelivo nesmí nosit viditelně.[33]

Držitel zbrojního průkazu skupiny D [pro výkon zaměstnání nebo povolání] je oprávněn při výkonu zaměstnání nebo povolání:

- nosit nebo držet zbraň kategorie A, B nebo C, na kterou má jeho zaměstnavatel vydán průkaz zbraně k účelům, pro které byla vydána zbrojní licence; k této zbraně je oprávněn držet nebo nosit i střelivo,
- nosit nejvíce 2 zbraně uvedené v písmenu a) a střelivo do těchto zbraní na veřejnosti nebo na místě veřejnosti přístupném; zbraň a střelivo do této zbraně nesmí nosit viditelně,
- strážník obecní policie je oprávněn nosit zbraň viditelně při plnění úkolů obecní policie zaměstnanec České národní banky zajišťující fyzickou ochranu objektů této banky může zbraň nosit viditelně jen v souvislosti s plněním svých pracovních úkolů. [33]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 POROVNÁNÍ SBS V ČR VERSUS PČR A MP

Než přejdeme k samotným pravomocím, představíme si ve stručnosti jednotlivé bezpečnostní subjekty, které mají odlišné pravomoci v rámci právních předpisů v oblasti ochrany osob a majetku.

Policie České republiky jako ozbrojený bezpečnostní sbor, zřízený zákonem České národní rady ze dne 21. června 1991, slouží k zajištění bezpečnosti veřejnosti a je podřízena MV. Mezi její klasické úkoly patří ochrana bezpečnosti osob a majetku, dohled nad zločinností, včetně její prevence a ochrana veřejného pořádku. Plní také úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, mezinárodními smlouvami, předpisy Evropských společenství jsou součástí právního řádu České republiky. Policie ČR tvoří policejní prezidium, útvary s celostátní působností, krajská ředitelství policie a útvary zřízené v rámci krajských ředitelství. Zákon zřizuje 14 krajských ředitelství policie. Jejich územní obvody se shodují s územními obvody 14 krajů České republiky [34]. Příslušníci Policie ČR jsou přijímáni do služebního poměru a jejich činnost je upravena zákonem č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky [35]. Počet policistů k datu 1.2. 2016 činí 40 077. [34]

Obecní policie označována jako městská policie je orgánem obce/města, kterým jsou řízeny, jejíž základní činnost je vymezena zákonem č.553/1991 o obecní policii. V rámci působnosti obce zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku. Mezi její klasické úkoly dané zákonem patří ochrana a bezpečnost osob a majetku, dohled nad dodržováním pravidel občanského soužití, dohled nad dodržováním obecně závazných vyhlášek a nařízení obce, podílení se v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích, podílení se na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění stanovených tímto nebo zvláštním zákonem činí opatření k jeho obnovení, prevence kriminality v obci, dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v obci, odhalování přestupků a jiných správních deliktů, jejichž projednávání je v působnosti obce, na požádání poskytování údajů

o obecní policii za účelem zpracování statistických údajů ministerstvu vnitra. [36] Jejich pravomoc a působnost je omezena na příslušnou obec a jejich příslušníci nejsou ve služebním poměru. Počet strážníků MP v roce 2017 činil 9 744. [37]

Pojem soukromé bezpečnostní služby (soukromé bezpečnostní agentury) jsme si již definovali na počátku práce, tento pojem je však popisován řadou odborníků jinak. Zásadní rozdíl mezi Policií ČR, obecní policií a SBS je ten, že cílem SBS oproti jiným jmenovaným subjektům je generování zisku a poskytování služeb ochrany osob a majetku za úplatu. Nelze jim však vytknout, že se staly nedílnou součástí bezpečnostního prostředí a bezpečnostního systému státu. Mezi jejich primární nabídku patří ochrana osob a majetku, dále se podílí na prevenci kriminality, odhalování protiprávních aktivit a poskytuje součinnost s Policií ČR při zajištění důkazů pro trestnou činnost (např. pomocí kamerového záznamu). Počet zaměstnanců SBS k 30. 6. 2016 činil 45 055. [38]

Porovnání pravomocí jednotlivých bezpečnostních subjektů v rámci prevence kriminality si lze nejlépe představit na obrázku.

Kompetence bezpečnostních subjektů v rámci prevence kriminality

Právní kompetence	Policie ČR	Obecní policie	Soukromá bezpečnostní služba	Obyvatel
Zadržení osoby podezřelé ze spáchání trestného činu	ANO § 76 odst. 1 Trestního řádu č. 141/1961 Sb.	NE	NE	NE
Omezení osobní svobody osoby přistižené při trestném činu nebo bezprostředně po něm (ke zjištění její totožnosti, k zamezení útěku nebo k zajištění důkazů (§ 76 ods. 2 Tr.ř. č. 141/1961 Sb.))	ANO Situaci lze chápat tak, že omezení osobní svobody osoby je součástí zadržení podezřelého (§ 76 ods. 1 Tr. ř. č. 141/1961 Sb.)	ANO může předvést osobu na PCR dle § 13 zák. č. 553/1991 Sb. O Obecní policii	ANO § 76 odst. 2 Trestního řádu č. 141/1961 Sb.	ANO § 76 odst. 2 Trestního řádu č. 141/1961 Sb.
Oprávnění požadovat prokázání totožnosti	ANO § 63 Zákona č. 273/1991 Sb. o Policii ČR	ANO § 12 Zákona č. 553/1991 Sb. O Obecní policii	ANO Přenesená působnost na SBS od majitele objektu (klienta) se zvýšeným bezpečnostním opatřením – povoleno Zákonem o ochraně osobních údajů č. 101/2000 Sb.	NE
Oprávnění požadovat vysvětlení	ANO § 61 Zákona č. 273/1991 Sb. o Policii ČR	ANO § 11 Zákona č. 553/1991 Sb. O Obecní policii	NE	NE
Oprávnění předvést osobu na Policii ČR	ANO Zákon č. 273/1991 Sb. o Policii ČR a dále může předvést osobu k určitému trestně procesnímu úkonu např. ve smyslu § 98 Tr. řádu č. 141/1961 Sb. může provést předvedení svědka, nedostaví-li se k výslechu ač se řádně neomluvil apod.	ANO § 13 Zákona č. 553/1991 Sb. O Obecní policii	NE	NE
Oprávnění zakázat vstup na určená místa	ANO § 43 Zákona č. 273/1991 Sb. o Policii ČR	ANO § 15 Zákona č. 553/1991 Sb. O Obecní policii	ANO V rámci plnění povinností při ostraze objektu dle požadavků majitele objektu.	ANO ve smyslu Ústavy ČR a Listiny Zák. práv a svobod (Nedotknutelnost obydlí) Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., č. 3, 4 (Ústava ČR) a Usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb. čl. 12
Oprávnění otevřít byt nebo jiný prostor	ANO § 40 Zákona č. 273/1991 Sb. o Policii ČR	ANO § 16 Zákona č. 553/1991 Sb. O Obecní policii	ANO Pouze pro přečtení trestného činu § 367 Trestního zákoníku, v krajní nouzi § 28 Trestního zákoníku č. 40/2009 Sb.	ANO Pouze pro přečtení trestného činu § 367 Trestního zákoníku, v krajní nouzi § 28 Trestního zákoníku č. 40/2009 Sb.
Oprávnění odebrat zbraň	ANO § 35 Zákona č. 273/1991 Sb. o Policii ČR	ANO § 14 Zákona č. 553/1991 Sb. O Obecní policii	NE	NE

Kateřina Poludová, DiS.

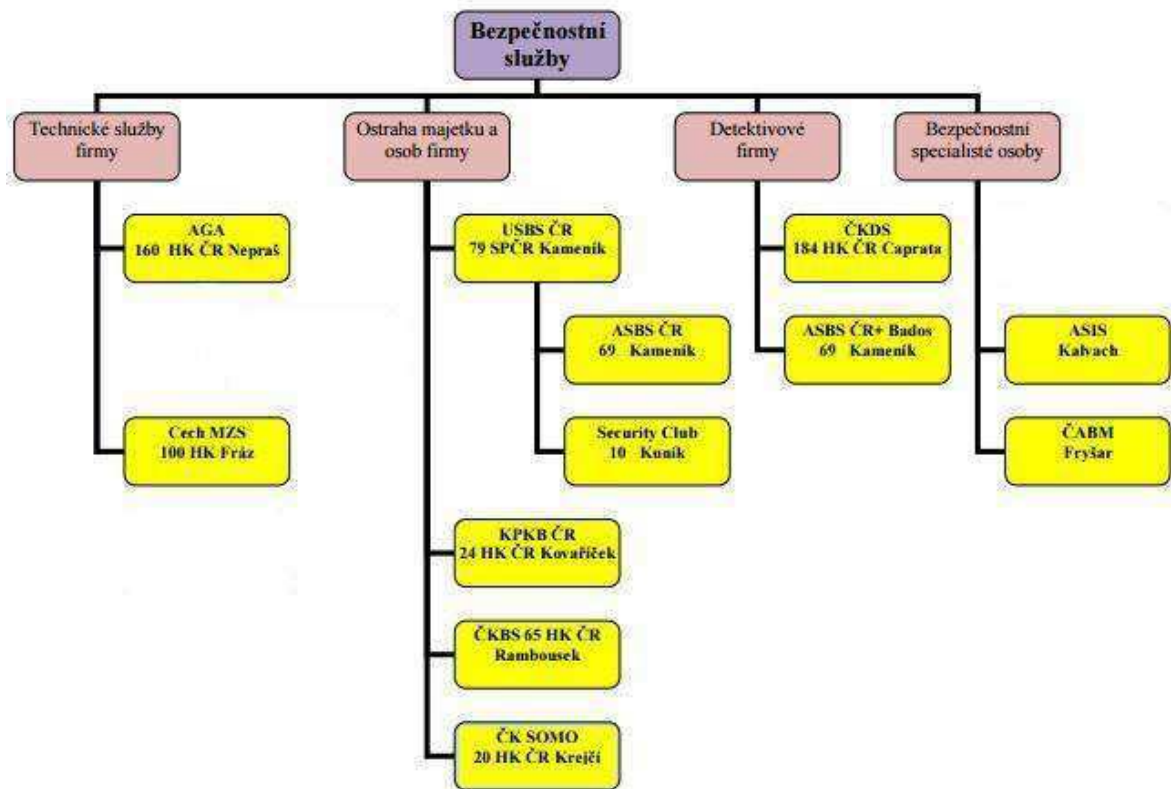
Obr. 1. “Kompetence bezpečnostních subjektů v rámci prevence kriminality, [39].

V rámci pravomocí SBS považují za důležitou zmínku situace, kdy ze strany objednatele služeb dochází k přenesení pravomocí na pracovníky SBS, kteří mohou při výkonu své činnosti realizovat pouze taková práva a oprávnění, které má vlastník nebo provozovatel střeženého objektu.

Činnost SBS lze rozdělit do dvou základních úrovní, kdy na jedné úrovni je realizována činnost SBS a jejich zaměstnanci ve prospěch objednatele služeb, kdy tato spolupráce má povahu soukromoprávního charakteru. Na druhé straně je tu součinnost SBS s orgány veřejné moci při poskytování informací, které mohou sloužit k trestnímu stíhání pachatele v přípravném řízení PČR. Tato spolupráce mezi SBS a orgány veřejné moci je velmi častá a má veřejnoprávní charakter. Na výše uvedeném si lze snadněji představit provázanost mezi SBS a orgány veřejné moci, které je potřeba řešit také jiným než živnostenským zákonem.

4 NÁVRH ZÁKONA O SBČ

SBS se podílí značným způsobem na zajišťování ochrany obyvatelstva, majetku a součinnosti s Policií ČR při odhalování trestné činnosti. Absencí zákona jsou SBS odkázány pouze na stávající právní normy. Tento stav je vzhledem k počtu subjektů SBS a zaměstnanců SBS na trhu nežádoucí. Je přirozené, že nejen státní správa, ale i samotné SBS vyžadují samostatný právní předpis, který by upravoval jejich činnost, práva a působnost. Iniciativa samotných SBS především pomocí profesních asociací značně přispěla k samotnému vzniku návrhu zákona o SBČ. Do legislativního procesu v oblasti podnikání SBS se zapojily podepsáním tzv. Memoranda o spolupráci českého komerčního bezpečnostního sektoru.

Obr. 2. Signatáři memoranda o spolupráci českého komerčního bezpečnostního sektoru, zdroj: upraveno podle. [40]

Spolupráce na vytvoření zákona posouvá SBS o úroveň výše a komerční činnost tak bude mít samostatnou právní oporu. K vytvoření prvotního návrhu došlo již v roce 2011, ten byl předložen do vlády koncem roku 2012. Následně byl po projednání Legislativní radou vlády návrh zákona stažen. Další volební období MV zpracovalo nový návrh zákona o bezpečnostní činnosti, ten byl postoupen opět k projednání Legislativní radou vlády, vládou, a jako vládní návrh zákona byl také projednán v prvním čtení Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky. Tento zákon měl nabýt účinnosti dne 1. července 2016. Podoba návrhu zákona o soukromé bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů měla obsahově 69 paragrafů a 41 stran.[41] Tento návrh zákona však neprošel, ačkoliv byl doporučen ke schválení. Návrh zákona byl projednán ve výborech Sněmovny a bylo uplatněno několik poslaneckých pozměňovacích návrhů. Došlo na komplexní pozměňovací návrh výboru pro bezpečnost, který Výbor pro bezpečnost Poslanecké sněmovny Parlamentu české republiky schválil dnem 25. ledna 2017. Nyní je rok 2018 a před námi je upravený návrh zákona, který

byl obsahově rozšířen na 57 stran a 98 paragrafů. Návrh zákona o soukromé bezpečnostní činnosti předložilo Ministerstvo vnitra ČR. Na zpracování návrhu se podílelo nejen MV, konkrétně odbor bezpečnostní politiky, ale možnost vyjádřit se k návrhu měli i odborníci v oblastech komerční bezpečnosti. Při přípravě zákona vycházelo MV z dosavadní praxe, poznatků SBS a inspiraci čerpalo také ze zahraničí. [37]

Shrnutí

Je vidět, že vůbec prvnímu podání návrhu zákona předcházelo úsilí profesních asociací a od samotného podání v roce 2012 uběhly další roky, a ačkoliv byla druhá verze doporučena ke schválení, nestalo se tak. V roce 2018 pořád nemůžeme s jistotou říci, že se jedná o poslední verzi, ačkoliv došlo k jeho samotnému rozšíření. Po provedeném vnitrorezortním připomínkovém řízení a po podpisu ministra byl návrh vložen do Co se týká kompetencí, ty nebyly rozšířeny u důležitých úkonů, které byly uvedeny na obrázku č. 1

5 ANALÝZA NÁVRHU ZÁKONA O SBČ

Zákonem o SBČ dojde k zásadním změnám v legislativě. Dojde k vyjmutí bezpečnostních činností ze živnostenského zákona. V příloze č. 3 živnostenského zákona se zruší předměty podnikání „*Ostraha majetku a osob*“, „*Služby soukromých detektivů*“ a „*Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob.*“ Dále v příloze č. 5 se zruší povinnosti podnikatele SBS zajistit činnost odborně způsobilými zaměstnanci. Tato ustanovení se stanou součástí zákona o SBČ. [41]

Návrh zákona o SBČ upravuje podmínky pro vstup do podnikání na úseku soukromých bezpečnostních činností. Definiuje soukromou bezpečnostní činnost, upravuje podmínky výkonu soukromé bezpečnostní činnosti, podmínky výkonu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu a působnost MV a dalších orgánů vykonávajících státní správu na úseku bezpečnostní činnosti. Umožní udělovat MV sankce za porušování jednotlivých norem. Zároveň stanoví, na které činnosti se návrh zákona nevztahuje (např. notářů, advokátů, patentových zástupců, soudních exekutorů a ČNB). Podle návrhu zákona bude soukromou bezpečnostní činností moci vykonávat pouze ten, kdo je držitelem licence vydané ministerstvem vnitra. [43] Tuto licenci, která je členěna do šesti skupin by mělo vydávat ministerstvo na žádost.

V této kapitole se zaměříme podrobněji na obsahové normy samotného právního předpisu. Návrh zákona má řadu ustanovení, některým budeme věnovat větší pozornost oproti jiným. Budeme se zabývat ustanoveními o kategorie bezpečnostních služeb, o vlastní ochraně, podmínkami pro získání licence provozovatele, odpovědným zástupcem, zaměstnanci provozovatele, odbornou způsobilostí, oprávněními a povinnostmi provozovatele a zaměstnance, odpovědností provozovatele za škodu, ochranou osobních údajů, dohledem a dozorem, správními delikty, přestupky a sankcemi a některými dalšími ustanoveními.

5.1 Kategorie bezpečnostních činností

MV v návrhu zákona rozlišuje a rozšiřuje činnost SBS do pěti kategorií a to:

- Ochrana osob a majetku a ochrana majetku ve zvláštních případech – ke změně došlo již v samotném názvu činnosti, ten byl změněn z původního názvu Ostraha majetku a osob. Jedná se o licenci skupiny A do této skupiny spadá veškerá fyzická ochrana jako zajišťování pořádku v místě konání sportovních, kulturních či jiných akcí. Dále obsluha zabezpečovacích systémů a DPPC. Novinkou jsou také změny v obsahové části této kategorie, ta byla zredukována a došlo také ke změně v oblasti převozu hotovosti, cenin a cenných předmětů, které jsou v této kategorii limitovány výší do 5ti milionů Kč. Do této kategorie spadají i další činnosti, které jsou již vymezeny v rámci Národní soustavy kvalifikací jako strážný, psovod, bezpečnostní referent, manažer, aj.,
- Licence skupiny B znamená Ochrana majetku ve zvláštních případech. Vztahuje se v podstatě ke stejným činnostem, které spadají do skupiny A, ale jak je již z názvu patrné, ve zvláštních případech. Tím jsou míněny objekty a místa, kde lze předpokládat zvýšené ohrožení života, zdraví nebo majetku osob. Pod tímto pojmem si můžeme představit např. prostory s vysokou koncentrací osob nebo objekty, na které by mohly být směřovány teroristické útoky,
- V původním návrhu byla uvedena další kategorie jako Činnost soukromých detektivů – opět změna v názvu z původního názvu Služby soukromých detektivů. A po novele návrhu zákona došlo opět ke změně z množného čísla na jednotné na název Služba soukromého detektiva. Obsahová náplň kategorie také mění podobu a do této licence skupiny C spadá činnost nejen v hledání majetku a osob a zjišťování skutečností, které by mohly sloužit jako důkazní prostředky, ale také zjišťování jednání ohrožující obchodní tajemství. Obsahová část Služby soukromého detektiva se pak dále odkazuje

na standarty profesních kvalifikací, kde jsou názvy jako Detektiv koncipient, Detektiv pro prošetřování událostí nebo Detektiv zpravodajský pracovník,

- Čtvrtá licencovaná skupina byla změněna z původního návrhu Převoz hotovosti, cenin a cenných předmětů na název Převoz věcí mimořádné hodnoty. V této kategorii převozu se počítá již se samotnou manipulací, převyšují hodnotu 5-ti milionů Kč. Do této kategorie jsou zahrnuty činnosti ukládání, počítání, ověřování, zpracování, výměna a směna nominálu, správa depozita, údržba peněžitých bankomatů nebo automatů a ochrana při doprovodu takového převozu. Paragraf číslo 6, tedy paragraf Převozu věcí mimořádné hodnoty se dále odkazuje na standarty profesních kvalifikací v rámci Národní soustavy kvalifikací, ta eviduje specializaci pro tuto kategorii jako Pracovník převozu finanční hotovosti a cenin,
- Technické služby k ochraně osob a majetku – pod touto licencovanou skupinou E jsou myšleny činnosti služeb projektování, montáž, kontrola, údržba, revize a oprav bezpečnostních zařízení, systémů a to zejména otvorových výplní, poplachového, zabezpečovacího a tísňového systému nebo zabezpečovacího systému sloužícího ke kontrole vstupu nebo DPPC. Dle aktualizovaného návrhu zde nově přibylo také nouzové otevírání bytu, nebytového prostoru nebo dalších objektů,

Bezpečnostní poradenství – tato licencovaná činnost skupiny F zahrnuje školící činnost v oboru bezpečnostní činnosti, poradenskou, analytickou, projekční, posudkovou činnosti v oblasti ochrany informací, krizového řízení a havarijní plánování, dále činnost, která spočívá v dodavatelském zajišťování služeb v informační a kybernetické oblasti. [41]

5.2 Výkon bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu

Zákon také počítá s možností zajištění bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu. Tj. činnost ochrany osob a majetku nebo převoz hotovosti, cenin a cenných předmětů i bezpečnostní poradenství. Tuto činnost může vykonávat fyzická nebo právnická osoba, která si zažádá o registraci této činnosti u MV.

V opačném případě se jedná o správní delikt. [41]

5.3 Nezbytnost licence provozovatele

Základní podmínkou pro poskytování bezpečnostní činnosti je držení licence, kterou bude vydávat MV. Standardní platnost licence je 10 let, ale fyzická nebo právnická osoba může také požádat o vydání licence na dobu kratší. Doba, na kterou je licence vydána, nesmí mít vliv při výběrovém řízení ve veřejné soutěži. Budoucí klient by neměl brát ohled na dobu, kdy subjekt licenci obdržel a jak dlouho bude licence platná. Jestli tomu tak skutečně bude, ukáže čas. [41] Podle nového návrhu zákon také počítá s možností povolení provozovateli SBČ, který nemá sídlo v ČR provozovat bezpečnostní činnost i bez licence to však jen na dobu dočasnou. O tom, zda se bude jednat o činnost dočasnou/příležitostní však rozhodne MV.

Podmínky pro udělení licence fyzické nebo právnické osobě jsou v několika bodech odlišné. U fyzické osoby je vyžadován minimální věk 21 let, svéprávnost, bezúhonnost, spolehlivost, odborná způsobilost a název obchodní firmy, je-li užíván, nesmí být zaměnitelný s označením orgánu veřejné moci. [41] Právnické osobě je vydána licence, pokud členem statutárního orgánu není právnická osoba. U fyzické osoby, která je členem statutárního orgánu jsou vyžadovány podmínky jako u žádosti fyzické osoby. V dřívější variantě návrhu zákona bylo uvedeno, že pokud tvoří statutární orgán několik fyzických osob, postačí odborná způsobilost u jedné z těchto fyzických osob. Nyní v poslední variantě je požadována odborná

způsobilost u každé fyzické osoby, která je členem statutárního orgánu. Tomu nelze úplně zcela rozumět, protože paragraf 14 tuto povinnost vzápětí vylučuje. Dále musí být bezúhonná, obchodní firma nesmí být zaměnitelná s označením orgánu veřejné moci a společník musí být znám. [41] Nově přibyl také požadavek pro vydání licence jak u fyzické osoby, tak právnické osoby bezdlužnost a požadavek na subjekt, aby v posledních 5ti letech před podáním žádosti nebyly porušeny povinnosti stanovené tímto zákonem nebo nedošlo fyzickou nebo právnickou osobou k ohrožení veřejného pořádku, bezpečnosti osob nebo majetku anebo k ohrožení politických nebo bezpečnostních zájmů ČR.

V žádosti o vydání licence uchazeči uvedou své identifikační údaje. U fyzické osoby to jsou jméno, příjmení, datum narození, adresu místa pobytu a obchodní firmu, pokud ji užívá. Dále adresu sídla, je-li odlišná od adresy místa pobytu, IČO, bezpečnostní činnost, kterou bude vykonávat a dobu, na kterou požaduje vydat licenci, pokud bude kratší než 10 let. K žádosti o vydání licence připojí následující:

- doklad prokazující odbornou způsobilost,
- potvrzení o bezúhonnosti,
- čestné prohlášení potvrzující dosavadní bezpečnostní praxi,
- čestné prohlášení potvrzující spolehlivost a,
- doklad prokazující její bezdlužnost,
- doklad prokazující její bezúhonnost v posledním návrhu již není požadován.

U obchodní společnosti to jsou obchodní firmu a sídlo, jméno, popřípadě jména, příjmení a státní občanství fyzické osoby, která je členem statutárního orgánu, IČO, bezpečnostní činnost, kterou bude vykonávat a dobu, na kterou požaduje vydat licenci, pokud bude kratší než 10 let. K žádosti o vydání licence dále připojí doklady, které jsou požadovány i u fyzické osoby. [41]

MV má na rozhodnutí o vydání licence lhůtu devadesáti dnů, ode dne jejího doručení. Tato lhůta byla oproti původnímu návrhu prodloužena o třicet dní. K vydání licence se vyjadřují zpravodajské služby a PČR a to do 45 dnů ode dne doručení žádosti MV. [41] V původním návrhu postačila lhůta na vyjádření 30ti dnů.

Tab. 1 Finanční náklady na zřízení licence a registrace

Druh licence	Cena v Kč
a) Vydání licence k poskytování bezpečnostní činnosti obchodní společností	10 000
b) Vydání licence k poskytování bezpečnostní činnosti fyzickou osobou	2 000
c) Registrace bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu vykonávaná právnickou osobou	5 000
d) Registrace bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu vykonávaná fyzickou osobou	2 500
e) Změna licence k poskytování bezpečnostní činnosti obchodní společností	5 000
f) Změna licence k poskytování bezpečnostní činnosti fyzickou osobou	1 000
g) Změna registrace bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu vykonávaná právnickou osobou	2 500
h) Změna registrace bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu vykonávaná fyzickou osobou	1 000

Zdroj: upraveno podle. [41]

V navrhované úpravě došlo k výraznému snížení finančních nákladů oproti předchozímu návrhu, kde za vydání licence k poskytování bezpečnostní činnosti u obchodní společnosti byla požadována částka 20 000,- Kč. To je snížení nákladů o 50 %, což lze jedině uvítat. U fyzické osoby došlo ke snížení dokonce o částku 3000,- Vydání potvrzení o registraci bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu vykonávané právnickou osobou došlo v návrhu ke snížení

o částku 5000,- Například u vydání potvrzení o registraci bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu byla částka zachována. Taktéž bylo zachováno u dalších bodů.

5.4 Odpovědný zástupce

Pokud bude chtít fyzická nebo právnická osoba podnikat a nebude splňovat podmínky pro vydání licence, existuje tu ještě možnost poskytovat bezpečnostní činnost prostřednictvím ustanoveného odpovědného zástupce. Odpovědným zástupcem se může stát fyzická osoba, která dosáhla věku 21 let, je plně svéprávná, je bezúhonná, je spolehlivá, odborně způsobilá, bezdlužná a je v základním pracovněprávním vztahu k žadateli o vydání licence nebo provozovateli. Tato podmínka neplatí, pokud je odpovědným zástupcem manžel, registrovaný partner žadatele nebo člen statutárního orgánu, společník nebo člen družstva U odpovědného zástupce platí podmínka, že smí tuto činnost vykonávat pouze pro jednoho provozovatele. Výjimku tvoří koncern. [41]

Žadatelé o vydání licence musí splňovat odbornou způsobilost. Obecně platí, že čím nižší stupeň vzdělání, tím vyšší jsou požadavky. U vysokoškolského vzdělání nestačí pouze titul, ale je podmíněn vzděláním v oboru práva, právní a veřejnoprávní činnosti. Pokud osoba nemá vzdělání v oboru právním, musí mít dva roky praxi ve výkonu této činnosti. U vyššího odborného vzdělání platí to samé a podmínkou je jeden rok praxe ve výkonu těchto činností. U středoškolského vzdělání s maturitní zkouškou z oboru bezpečnostně právního platí také dva roky praxe ve výkonu těchto činností. U středního vzdělání v oboru jiném, než bezpečnostně právním je vyžadováno držení osvědčení o získání profesní kvalifikace odpovídajícího zaměření. [41]

5.5 Zaměstnanci provozovatele

Zaměstnancem provozovatele se může stát osoba, která kromě základních podmínek jako jsou věk 18 let, způsobilost k právním úkonům a bezúhonnost (bezúhonnost se prokazuje

výpisem z evidence Rejstříku trestů) musí splňovat také podmínky spolehlivosti. Ta se prokazuje čestným prohlášením, které nesmí být starší než tři měsíce. Za spolehlivou osobu se podle zákona považuje osoba, která nebyla pravomocně uznána vinnou v posledních třech letech ze spáchání více než jednoho přestupku na úsecích zbraní a střeliva, používání výbušnin, ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi nebo obdobného přestupku v provozu na pozemních komunikacích. Dále na úseku obrany České republiky, veřejného pořádku, občanského soužití, proti majetku, proti pořádku ve státní správě vyskytujícímu se na více úsecích státní správy, podnikání, porušování průmyslových práv v obchodní firmě nebo podle tohoto zákona. [41] Samotný zaměstnanec by neměl mít evidován nedoplatek, výjimku tvoří rozložení plateb na splátky a povolení posečkání na úhradu. Bezdlužnost je prokazována potvrzením, které nesmí být starší než 3 měsíce.

Dále musí být zaměstnanec zdravotně způsobilý, pokud to výkon soukromé bezpečnostní činnosti vyžaduje. Posudek o zdravotní způsobilosti vydá osobě lékař na základě zhodnocení výsledků lékařské prohlídky a dalších potřebných vyšetření. Seznam nemocí, vad nebo stavů, které vylučují zdravotní způsobilost osoby vykonávat určitou bezpečnostní činnost stanoví vyhláškou Ministerstvo zdravotnictví. [41]

5.5.1 Odborná způsobilost

Požadavky na odbornost se liší dle bezpečnostní činnosti, kterou bude zaměstnanec vykonávat. K výkonu bezpečnostní činnosti ochrany osob a majetku, převozu hotovosti, cenin a cenných předmětů nebo činnosti soukromých detektivů je požadováno vysokoškolské vzdělání v oblasti práva, právní a veřejnoprávní činnosti nebo vyššího odborného vzdělání v rámci skupiny oborů právo, právní a veřejnoprávní činnost nebo střední vzdělání s maturitní zkouškou ve vzdělávacím programu skupiny oborů právním nebo bezpečnostně právním nebo alespoň základní vzdělání a osvědčení o získání profesní kvalifikace odpovídajícího zaměření. K výkonu bezpečnostní činnosti technická služba je požadováno vysokoškolské anebo vyššího odborného vzdělání ve studijním programu technických věd a technologií se

zaměřením na strojírenství, elektrotechniku, telekomunikace nebo výpočetní techniku nebo střední vzdělání s maturitní zkouškou nebo středního vzdělání s výučním listem ve vzdělávacím programu skupiny oborů strojírenství, elektrotechnika, telekomunikace nebo výpočetní technika nebo alespoň středního vzdělání s maturitní zkouškou nebo středního vzdělání s výučním listem a osvědčení o získání profesní kvalifikace odpovídajícího zaměření. K výkonu bezpečnostní činnosti bezpečnostní poradenství je požadováno vysokoškolské vzdělání bezpečnostního nebo vojenského směru nebo vysokoškolského vzdělání a vyššího odborného vzdělání nebo úplné střední odborné vzdělání v oboru bezpečnostním. [41]

5.6 Oprávnění a povinnosti provozovatele a zaměstnance

Při výkonu ochrany osob a majetku, soukromých detektivů nebo při převozu hotovosti, cenin a cenných předmětů SBS může zabránit rušiteli, zájmu, který je chráněn provozovatelem, v jeho konání pouze v případech páčání trestného činu se zbraní, nutné obrany, krajní nouze nebo svépomoci. Dále u střeženého objektu nebo místa, pokud je zřetelně označeno jako střežený objekt, požádat osobu, aby do objektu nebo místo nevstupovala, setrvala v objektu nebo na místě nebo jej opustila, odůvodnila svoji přítomnost. U důvodného podezření u osoby vstupující do střeženého místa nebo objektu nebo naopak z něj vystupující má u sebe nebo na sobě věc získanou spácháním trestného činu, přestupku nebo jiného správního deliktu, který souvisí se střeženým objektem nebo místem a věc může ohrozit osobu, místo nebo objekt o vydání takové věci. Osoba vykonávající bezpečnostní činnost je povinna poskytnout osobě, která byla při bezpečnostní činnosti zraněna první pomoc a zajistit lékařské ošetření. K výkonu činnosti může být použit pes, který splňuje způsobilost k této činnosti. Zaměstnanci SBS nesmí při výkonu svého povolání maskovat svůj obličej. [41]

V oblasti detektivní činnosti je SBS povinna dbát na ochranu osobnosti, cti, základních práv a svobod a ochranu osobních údajů. Dále je povinností vést přehled zaměstnanců. Při výkonu této činnosti nesmí být uzavřena smlouva, jejímž předmětem je zjišťování národnostního, rasového nebo etnického původu, politických postojů, členství v odborových organizacích, náboženského nebo filozofického přesvědčení. Dále nesmí být uzavřena smlouva,

jejímž předmětem by bylo zjišťování sexuálních styků osoby, s výjimkou případů, kdy objednatelem je manžel/manželka, registrovaný partner nebo osoba v poměru rodinném nebo obdobném. [41]

5.7 Povinné pojištění odpovědnosti

Tato část hovoří o povinnosti pojištění pro případ odpovědnosti za škodu a nemajetkovou újmu. Pojištění je povinné po celou dobu výkonu bezpečnostních činností. Povinnost pojištění je dána nejnižším limitem 1 000 000 Kč. U spoluúčasti provozovatele pak nesmí překročit 10 % pojistného plnění. SBS vykonávající činnost převozu hotovosti, cenin a cenných předmětů musí mít sjednané pojištění odpovídající celkové hodnotě svěřených věcí ještě před zahájením výkonu této činnosti. Úředně ověřenou kopii nebo stejnopis pojištění musí SBS dodat na MV do dvou měsíců od vydání licence. [41] Případné změny pojistitele je třeba hlásit, a to ve lhůtě jednoho měsíce ode dne platnosti změny.

5.8 Ochrana osobních údajů

SBS při poskytování a výkonu bezpečnostní činnosti soukromých detektivů nesmí zpřístupnit zpracovávané osobní údaje nebo další informace žádné jiné osobě, pouze objednateli nebo jím určené osobě. [41] U bezpečnostní činnosti technická služba je SBS povinna zajistit, aby informace ze zabezpečovacího systému nebo dohledového, poplachového a přijímacího centra nebyly přístupné nikomu jinému kromě vlastníka, provozovatele bezpečnostního systému nebo jím určené osobě. [41]

SBS je povinna zpřístupnit objednateli na jeho žádost osobní údaje zjištěné při poskytování a výkonu bezpečnostní činnosti v celém rozsahu předmětu smlouvy o poskytování a výkonu bezpečnostní činnosti. Ostatní osobní údaje musí být zlikvidovány, aby nedošlo ke zneužití.

Pro SBS platí i povinnost jednou za půl roku prověřovat, zda jsou osobní údaje zpracovávané podle odstavce 1 nadále potřebné k plnění úkolů v celém rozsahu předmětu smlouvy o poskytování a výkonu bezpečnostní činnosti. Při zjištění, že tyto údaje nejsou potřebné k plnění úkolů, provede SBS bez zbytečného odkladu likvidaci. [41]

5.9 Dohled a dozor

Zákon také hovoří o dohledu nad plněním povinností v souvislosti s tímto zákonem. Dohled je v kompetenci MV a kontrolu budou vykonávat příslušníci PČR.

Dozor spadá taktéž do kompetence MV. MV je podle tohoto zákona oprávněno ukládat závazné pokyny k odstranění zjištěných nedostatků, ty mohou být uloženy na místě a v případě závažných nedostatků [opakované nedostatky, práce pod vlivem alkoholických nápojů nebo jiných návykových látek], bude osoba vykonávající bezpečnostní činnost vystřídána nebo může dojít k přerušování bezpečnostní činnosti. [41] V případě porušení předpisů může vydat MV rozhodnutí, ve kterém se stanoví k jakému porušení došlo, jakým způsobem a do jaké doby mají být zjištěné nedostatky odstraněny. Odstranění těchto nedostatků je kontrolováno.

5.10 Přestupky a sankce

Přestupků se může dopustit provozovatel, odpovědná osoba, osoby vykonávající bezpečnostní činnost i lékař, který nesplní oznamovací povinnost. Za přestupky lze uložit finanční pokutu od 1 000 až do 500 000 Kč. Částka finanční pokuty je udělována dle povahy a závažnosti přestupku či správního deliktu. [41]

Do přestupků se řadí u podnikající fyzické osoby poskytování soukromé bezpečnostní činnosti bez licence, nabídne zaměstnanci nižší minimální hodinovou sazbu, uvede nepravdivé

nebo neúplné údaje v žádosti o vydání licence nebo k žádosti připojí doklady s nepravdivými nebo neúplnými údaji, vykonává bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu bez registrace, nevydá zaměstnanci vykonávající bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu průkaz nebo jako osoba vykonávající bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu nesplní oznamovací povinnost. [41] Provozovatel se může dopustit přestupku tím, že nesplní některou z oznamovacích povinností nebo zaměstná k výkonu SBC osobu nebo osoby, které nesplňují podmínky podle § 32 odst. 1. [41] Dojde k použití maskování obličeje, které je zakázáno nebo dojde-li k porušení některé z povinností dle § 45 odst. 1.

U osob vykonávající bezpečnostní činnost hrozí sankce za přestupky tím, že neoznámí ošetřujícímu lékaři adresu posuzujícího lékaře, že při výkonu bezpečnostní činnosti ochrany osob a majetku nebo převozu hotovosti, cenin a cenných předmětů použijí maskování obličeje, dále pokud použijí stejnokroj, který není opatřen identifikačním číslem, nepředloží na požádání průkaz zaměstnance nebo svým počínáním ztíží vyšetřování na místě, kde došlo k jednání, které vykazuje znaky trestného činu, jiného správního deliktu nebo pracovního úrazu. [41] Přestupku se také dopustí soukromý detektiv, který použije technické prostředky nebo zařízení nebo jen soubory, které jsou vyhrazeny jen bezpečnostním sborům. [41]

Přestupku se také může dopustit zaměstnanec osoby vykonávající bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu tím, že při výkonu bezpečnostní činnosti nepředloží na požádání průkaz. [41]

5.11 Samosprávná komora

U předchozího návrhu byla zvažována možnost zřízení samosprávné stavovské komory, ta však do předchozího návrhu nebyla zakomponována. Novelou připravovaného zákona po konzultacích se zástupci profesních sdružení v oblasti komerční bezpečnosti byly stanoveny principy zřízení a činnost Komory.

5.12 Další ustanovení

Novinkou zakotvenou v zákoně bude nutnost opatřit používaný stejnokroj identifikačním číslem osoby. Osoby, které budou vykonávat bezpečnostní činnost budou mít povinnost průkaz mít u sebe a na požádání jej předložit úřední osobě pověřené výkonem dozoru nebo osobě, jejíž práva budou činností osoby dotčena. Průkaz opatřený fotografií bude obsahovat jméno a příjmení, obchodní firmu a sídlo provozovatele SBS, číslo licence, jméno a příjmení zaměstnance, fotografii zaměstnance, číslo průkazu a podpis provozovatele SBS nebo osoby oprávněné za provozovatele jednat. [41] Mezi další povinnosti pro provozovatele SBS o poskytování a výkonu bezpečnostní činnosti patří nejen mít písemnou formu, ale také vést přehled těchto smluv a uchovávat je po dobu nejméně pěti let od skončení výkonu SBČ. [41] Pokud se při kontrolách provozovatelé budou chtít vyhnout pokutám, budou si muset ve svých písemnostech a kancelářích udělat pořádek.

Mezi další poměrně důležitá ustanovení patří povinnost mlčenlivosti, ta se týká provozovatele i zaměstnance. Jedná se o povinnost zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o nichž se dozví v souvislosti s poskytováním a výkonem bezpečnostní činnosti, s výjimkou případů, kdy dojde ke zproštění této povinnosti objednatelem nebo osobou, vůči které je vykonávána bezpečnostní činnost. Tato povinnost přetrvává i po skončení poskytování a výkonu bezpečnostní činnosti nebo po skončení základního pracovněprávního vztahu. [41]

Nově také dochází k vymezení možné formy spolupráce státu mezi MV a příslušnými krajskými ředitelstvími PČR prostřednictvím uzavřených koordinačních dohod s provozovateli soukromé bezpečnostní činnosti.

Shrnutí

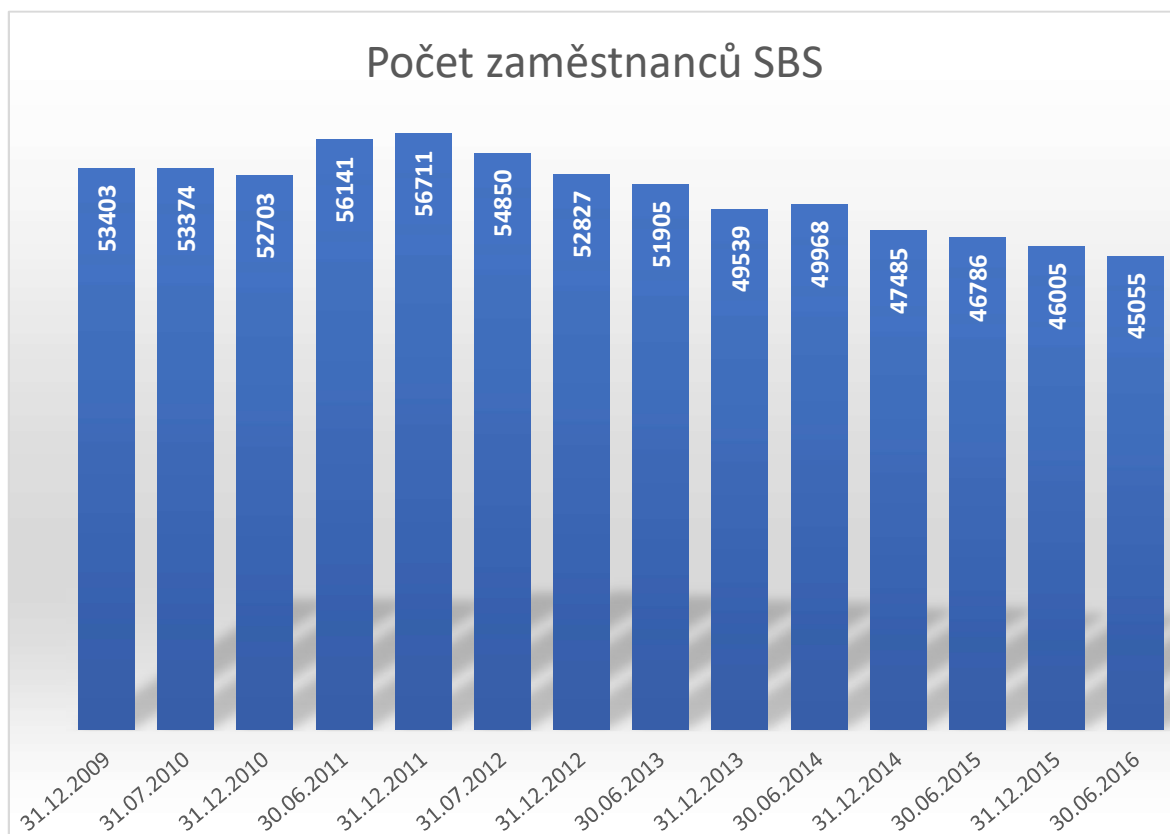
Obsah navrhovaného zákona oproti minulému návrhu je poměrně rozsáhlý a propracovanější. Tomu nasvědčuje také skutečnost, že současný návrh je o 29 paragrafových znění

rozšířen. Z některých novinek zakotvených v návrhu zákona bych rád zmínil například možnost provozovat jen dočasný výkon soukromé bezpečnostní činnosti nebo zákaz souběžného výkonu některých soukromých bezpečnostních činností, které předchozí návrhy neřešily. Je vidět, že z odstupem času dochází k vylepšování poznatky a doplnění na základě řady doporučení.

6 DŮVODY VZNIKU ZÁKONA

Důvodů, které vedly ke vzniku samostatného právního předpisu je hned několik. Jak uvádí důvodová zpráva k zákonu, současná právní úprava se jeví jako naprosto nedostatečná, protože živnostenský zákon upravuje pouze obecné podmínky pro vstup do podnikání v oblasti soukromých bezpečnostních služeb z hlediska státní regulace podnikání, avšak neupravuje a není ani možné upravovat tyto činnosti živnostenským zákonem z hlediska specifických zvláštností. [40] Specifickou zvláštností je myšlena forma podnikatelské činnosti, která zasahuje do oblastí vnitřní bezpečnosti i veřejného pořádku, tím se liší od ostatních podnikatelských činností. Regulace vstupu nových subjektů vyplývající z dosavadního živnostenského zákona se jeví jako nedostatečná, proto považuje MV za jediné možné řešení přijetí nové právní úpravy. Odvrácení případných útoků vyplývající ze smlouvy mezi poskytovatelem služeb a objednatelem probíhá v některých případech důrazněji a zaměstnanci se v těchto případech mohou dopouštět trestného činu. Další důvod a z mého pohledu ten nejzásadnější, který zapříčinil vznik zákona byl vzrůstající počet SBS vstupujících na trh komerční bezpečnosti.

V současné době je v ČR okolo 45 000 zaměstnanců SBS. Oproti roku 2011, kdy bylo v ČR více než 56 000 došlo k menšímu ponížení [3] i tak přesahuje počet zaměstnaných policistů ČR, který k datu 1.1. 2018 byl 40 152. [34]

Obr. 3. Počet zaměstnanců SBS, zdroj dat: unie soukromých bezpečnostních služeb.

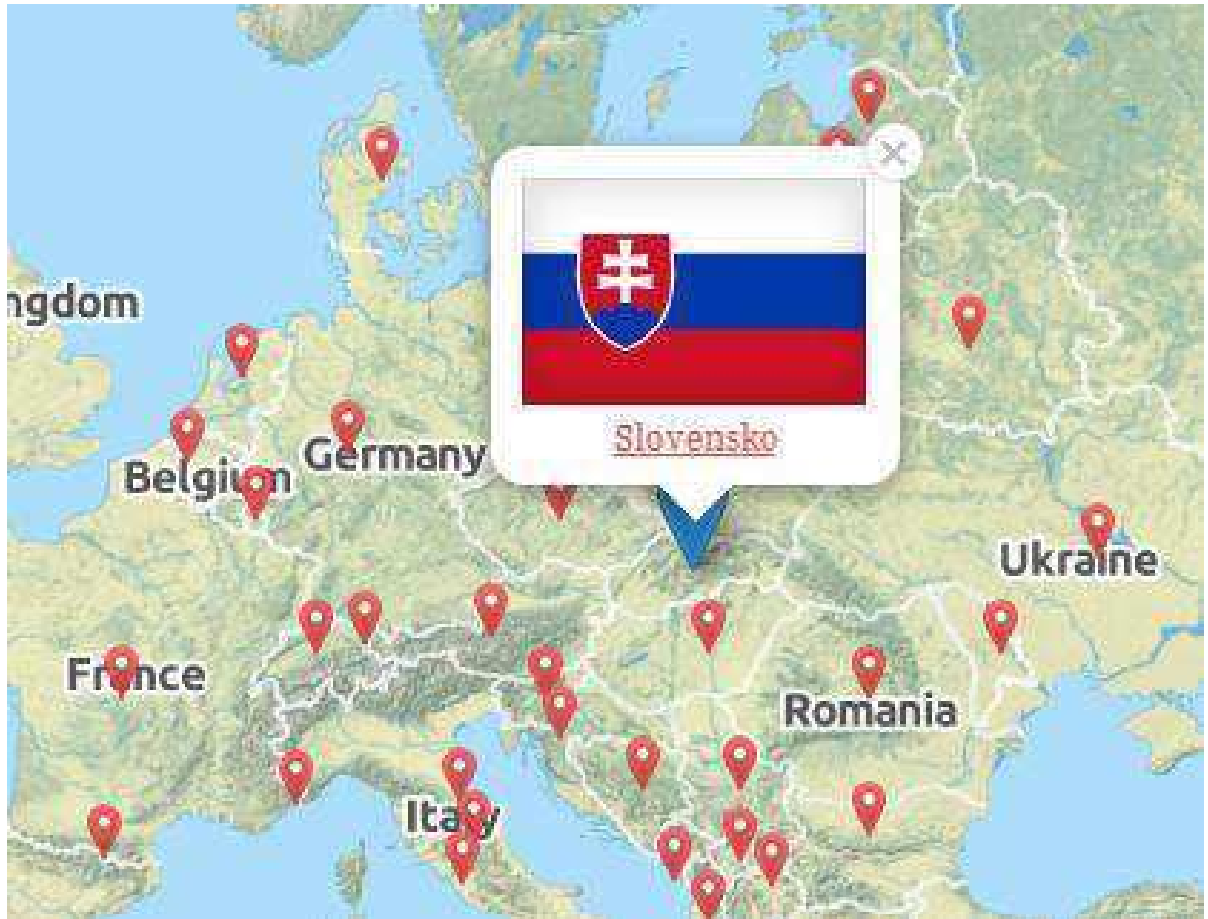
Zákonem bude moci stát regulovat nově vstupující subjekty v oblasti SBČ na trh a také ukončit činnost těch, kteří tento zákon budou porušovat. [41] Dalším důvodem vedoucím ke vzniku samostatné právní normy je snaha o zlepšení kvality nabízených služeb zvýšením požadavků na bezúhonnost, spolehlivost, odbornou i zdravotní způsobilost. Všechny výše uvedené důvody vedly ke snaze tento stav změnit. Je však otázkou, zda navrhovaná právní úprava bude mít nějaký přínos, a to ve vztahu na samotné provozovatele a také na objednatel těchto služeb právě v oblasti ochrany osob a majetku.

7 PRÁVNÍ PŘEDPISY O SBČ V JINÝCH STÁTECH

Jedním ze států, kde již předpis týkající se SBS již existuje je Slovensko. Tento stát nám nejbližší byl pro ČR zdrojem inspirace k vytvoření zákona o bezpečnostní činnosti u nás. Ve Velké Británii bylo smyslem zákona regulace soukromého bezpečnostního průmyslu a to se povedlo.

7.1 Slovensko

Obr. 4. Mapa Slovenska, zdroj: upraveno podle. [45]

Předchozí předpis č. 379/1997 Sb., [46] který omezoval svobodné podnikání v průmyslu komerční bezpečnosti byl nahrazen novým předpisem. Slovenská republika v současné době vychází z Předpisu č. 473/2005 Z.z., Zákon o poskytování služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o súkromnej bezpečnosti), jehož účinnost byla stanovena prvním dnem roku 2006.

Tento zákon upravuje:

- poskytování služeb v oblasti soukromé bezpečnosti,

- výkon státního dozoru Ministerstva vnitra Slovenské republiky a kontroly Policejním sborem v oblasti soukromé bezpečnosti.[47]

Obsahová část zákona je velice podobná našemu návrhu zákona o SBC a jejich přijetím došlo ke zkvalitnění trhu se soukromými bezpečnostními službami. Přispělo k tomu i zpřísnění podmínek poskytování odborné přípravy a akreditací. Vznik jediného zákona přispěl k zřehlednění a ujasnění pravidel poskytování služeb soukromé bezpečnosti. [48]

Licence pro SBS jsou povinné ze zákona a jejich platnost je po dobu maximálně deseti let.

7.2 Velká Británie

Obr. 5. Mapa Velké Británie, zdroj: upraveno podle. [45]

Zákon o průmyslu soukromé bezpečnosti (*The Private Security Industry Act*) začal platit v Anglii a Walesu od roku 2001, a od roku 2007 je aplikován i ve Skotsku. [49] Orgánem zodpovědným za regulaci soukromého bezpečnostního průmyslu je *Security Industry Authority* (SIA). SIA je nezávislý orgán ministra vnitra, a to za podmínek stanovených zákonem o průmyslu soukromé bezpečnosti. Jeho posláním je efektivně regulovat soukromý bezpečnostní průmysl vydáváním licencí pro osoby a bezpečnostní podniky, vykonávat dohled nad celým bezpečnostním sektorem na základě platné legislativy, monitorovat aktivity a efektivitu těch, kteří v tomto průmyslu pracují, vykonávat inspekce, nastavovat a schvalovat standardy pro přípravu zaměstnanců a podávat návrhy na zlepšení funkce soukromé bezpečnosti. Licence pro SBS jsou povinné ze zákona a jejich platnost je po dobu tří let. [50]

Založením SIA došlo ke zkvalitnění celého sektoru průmyslu komerční bezpečnosti. Došlo k zavedení licenčních podmínek, dále také vytvoření pravidel. Objednatelé těchto služeb mají možnost se lépe rozhodovat při výběru bezpečnostní služby. Zároveň mají jistotu, že bude splňovat všechny požadované standardy. Objednatelé změnilы pohled na SBS a prioritou už není cena, tak jak je tomu stále u nás, ale kvalita služeb, ke které se více přihlíží. Zlepšení pocítily také samotné podniky soukromé bezpečnosti. [48]

8 KOMPARACE VZNIKU AKTUÁLNÍHO NÁVRHU S PRÁVNÍMI PŘEDPISY

Cílem porovnání návrhu zákona vs. současné právní předpisy je hodnocení nového právního předpisu a současné legislativy. Koliko přináší navrhovaná právní úprava změn týkajících se SBS a zda-li se budou soukromé bezpečnostní subjekty chovat jinak za účinnosti navrhovaného zákona oproti chování SBS za současných podmínek.

Za nedostatečnou lze považovat živnostenskou kontrolu, která je neúčinná. Neexistují žádné sankce za porušování předpisů, jedinou sankcí, která je účinná je sankce ze strany objednatele zakotvená ve smluvních podmínkách. Tato sankce však v řadě případů řeší „banální“ věci, jako ústroj pracovníka nikoliv věci týkající se adekvátnosti zásahu, plnění povinností v souladu se zákony, aj. Pro ochranu osob či majetku vlastními zaměstnanci pak právní úprava neexistuje vůbec. Svoji specifickou činností vykonávající prostřednictvím SBS sebou nesou tyto nabízené služby řadu bezpečnostních rizik. Mezi tato rizika řadíme zásah do práv a chráněných poměrů třetích osob. Odvrácení případných útoků vyplývajících ze smlouvy mezi poskytovatelem služeb a objednatelem probíhá v některých případech důrazněji a zaměstnanci se v těchto případech mohou dopouštět trestného činu. Další důvod a z mého pohledu ten nejzásadnější, který zapříčinil vznik zákona byl vzrůstající počet SBS vstupujících na trh komerční bezpečnosti což přiznává MV i v důvodové zprávě.

V polovině roku 2014 bylo evidováno 49 968 zaměstnanců SBS v ČR. Na konci roku 2014 už byl stav o 2 483 osob nižší. Z poslední evidence 30. 6. 2017 byl stav zaměstnanců 44 918. Oproti roku 2011, kdy bylo v ČR více než 56 000 došlo k ponížení. [3] Opak snižování stavu zaměstnanců u SBS je znatelný u PČR, kde počet zaměstnaných policistů ČR, byl k datu 1.2. 2014 byl 34 279 [34] a k datu 1.2. 2016 již 40 077.

Zákonem chce stát regulovat nově vstupující subjekty v oblasti SBČ na trh a také ukončit činnost těch, kteří tento zákon budou porušovat. [41] Dalším důvodem vedoucím ke vzniku

samostatné právní normy je snaha o zlepšení kvality nabízených služeb zvýšením požadavků na bezúhonnost, spolehlivost, odbornou i zdravotní způsobilost. Všechny výše uvedené důvody vedly ke snaze tento stav změnit. Je však otázkou, zda navrhovaná právní úprava bude mít nějaký přínos, a to ve vztahu na samotné provozovatele a také na objednatele těchto služeb právě v oblasti ochrany osob a majetku. MV si vznikem licenčního systému klade za cíl vyloučit z trhu provozovatele, kteří poskytují na trhu dumpingové ceny s cílem získat zakázky, a to především ty veřejné. Vyloučení subjektů, které poskytují své činnosti problematickým firmám a firmám, které se pohybují v tzv. zóně šedé ekonomiky, kdy ani jeden ze smluvních stran nemá zájem na transparentní zakázce. Tímto by také chtěla vyloučit subjekty, kteří svým zaměstnancům za jejich odvedenou práci platí minimální mzdu. Ta činí u zaměstnanců SBS 13 500,- Kč v hrubém měsíčně při 40 hodinovém pracovním týdnu.

MV si uvědomuje, že současná kontrola dodržování předpisů pracovního práva není taková, jaká by měla být a ustanoveními v samostatném právním předpisu by chtělo docílit změny a zlepšit situaci dodržování pracovního práva. MV navrhuje v dané souvislosti po nabytí účinnosti návrhu zákona oprávnění MV stanovit minimální hodinovou cenu u SBČ.

Dále zakomponováním výkonu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu, který řeší ochranu osob, vlastního majetku, ale i zajištění provozu vlastního DPPC dává možnost subjektu se rozhodnout, zda si zajistí výkon bezpečnostní činnosti po vlastní ose nebo využije subjekt, který se poskytováním SBČ přímo zabývá. Tato varianta do této doby nebyla nikterak řešena. Registrace subjektu, který bude chtít vykonávat bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu bude mít mírnější režim, než je tomu tak u licence.

Shrnutí

Vznik samostatného právní předpisu je velmi vítán, dovoluji si však rozporovat, zda skutečně současný návrh přinese kýžený efekt, tak jak jsem rozporoval již v bakalářské práci v roce 2015. Výsledný efekt v pozitivním slova smyslu je vždy vítán, ale za jakou cenu? Vždyť samotná realizace přechodu bude stát jak na straně státu, tak na straně poskytovatele nemalé peníze. U subjektů, které podnikají v bezpečnostních oblastech a jejichž cílem je tak jako u jiných podnikajících subjektů zisk se nebojím, že by účinností tohoto zákona strádaly.

Cílem každé firmy je zisk a náklady na zaměstnance, školení a administrativu spojenou se vznikem zákona se projeví v cenové nabídce koncovému zákazníkovi. Ovšem na straně státu to budou zase naše peníze, peníze nás všech daňových poplatníků, za které se již zřídil na MV odbor samostatného odd. soukromých bezpečnostních služeb, které bude řešit vše od vydání licence, přes evidenci, prodlužování, až po odebrání licence. Domnívám se, že si mělo před realizací tohoto kroku MV nechat vypracovat posudek, který by vyčíslil celkové náklady na straně státu, a to jak v přípravné fázi, tak ve fázi realizační. Je jasné, jak jsem již uvedl dříve, že stávající právní úprava vyžaduje změnu, tu však šlo volit dílčí novelizací stávajících právních předpisů.

9 DOPADOVÁ STUDIE VLIVU VZNIKU ZÁKONA NA ČINNOST SBS

Zvolená navrhovaná úprava návrhu zákona sebou ponese celkové navýšení nákladů, a to jak na straně státu, tak na straně SBS. Před účinností zákona dojde jak u MV, tak u fyzických i právnických osob podnikajících v daném oboru k administrativní zátěži, a to zejména při přípravě na přechod na nový systém regulace. Ministerstvo vnitra se zavazuje kompenzovat administrativní zátěž evidencí administrativy skrze veřejné informační systémy, to však nikterak neovlivňuje náklady provozovatele SBS. Pro provozovatele SBS se bude jednat o krátkodobé výdaje spojené se zpracováním žádostí a samotnou žádostí o licenci. Z dlouhodobého hlediska se bude jednat o výdaje spojené s obnovením licence o kterou je nutné si po 10ti letech znovu zažádat a znovu zaplatit administrativní poplatek spojený s vydáním licence.

Provozní dopady

Vliv zákona podnikatel bude muset počítat s několika hodinami práce navíc v souvislosti s podáním žádosti ministerstvu o vydání licence. Činnost by však dle konzultací neměla zabrat více než 2 hodiny. Další administrativní povinnosti poskytovateli SBS nevzniknou.

Personální dopady

Personálně se s navýšením počtu administrativních pracovníků u subjektu poskytujících SBČ nepočítá. Administrativu spojenou s podáním žádosti bude řešena za stávajícího stavu.

Ekonomické dopady

Náklady spojené s administrativní zátěží včetně nákladů na pořízení licence se počítají v řádech desítek tisíc. Podle komise (RIA) se náklady liší u subjektu provozovatelů SBS a u nově zavedeného subjektu, který si bude řešit výkon bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu. U poskytovatelů se počítá s nákladem ve výši 68 000,- Kč/rok. V této částce je započítána celková administrativní zátěž vč. podání žádosti o licenci. Jinak je tomu u subjektů, které budou řešit SBČ pro vlastní potřebu, kde se počítá s náklady ve výši 145 000,- Kč, zde se však bude jednat o jednorázový akt. [54]

Co se týče finančních nákladů, které jsou známy z příloh důvodové zprávy, tyto částky budou zátěží pro menší podniky nebo fyzické osoby, které podnikají v dané oblasti. U středních a velkých podniku tento jednorázový finanční náklad tyto subjekty nikterak neohrozí.

Dopady spojené se sankcemi

SBS budou více kontrolovat své zaměstnance a také budou tlačeni k dodržování právní normy, ke které se zavážou koupí licencí. Na to jsou především větší subjekty připraveny. Řada subjektů provádí tzv. interní audit při kterém se zaměřují na dodržování etického kodexu, interních směrnic a postupů. Nově tak zařadí kontrolu ve vztahu k dodržování zákona. Interní audit provádějí zaměstnanci vlastními silami, a to nepravidelnými kontrolami stanovišť a pracovišť o kterém se provádí řádný zápis. Pokud by došlo ke zjištění zanedbání kontroly což je na základě evidence kontrol dohledatelné, pak by docházelo nejen k sankcím ve vztahu subjekt – MV, ale také k sankcím ve vztahu zaměstnavatel – zaměstnanec.

Shrnutí

Mezi pozitivní dopady, a to ve smyslu profesního, bude zvýšení úrovně samostatných subjektů, které zůstanou nadále fungovat a poskytovat SBČ na vyšší úrovni. Mezi negativa, která významným způsobem zasáhnou subjekty je opět několikrát zmiňované finanční náklady spojené s přechodem. Jak moc dojde k regulaci samotných SBS ukáží až statistiky.

10 NÁZORY ZÁSTUPCŮ BEZPEČNOSTNÍ KOMUNITY

Byl vypracován dotazník s dotazy týkajícími se personálních dopadů, ekonomických dopadů a provozních dopadů, který byl zaslán jak na zástupce ze strany státu, tak na stranu KPKB ČR se žádostí o rozeslání na své členy. Některé subjekty poskytly již v dané věci rozhovory veřejně. Byla použita i tato vyjádření.

10.1 KPKB ČR

Podle vyjádření viceprezidenta KPKB ČR a člena představenstva a autorizační komise HK ČR pana PhDr. Michala Bavšenkova se KPKB ČR podařilo navrhnout a zrealizovat projekt tzv. Memoranda [širší komunikační základna komerčního průmyslu se zástupci všech významných asociací] na základě předchozí smlouvy o spolupráci. Díky tomu se podařilo KPKB ČR do prvotního návrhu prosadit téměř devět desítek připomínek. [51]

Z pohledu KPKB ČR neřeší současný návrh zákona klíčové problémy průmyslu komerční bezpečnosti, tj. nedostatečná oprávnění. Například při příjezdu a zastavení vozidla zásahové jednotky, příjezdu k bance či bankomatu v centrech měst a na pěších zónách při transportu vysokých hodnot, neřeší důsledně oblast stability a vnitřní bezpečnosti SBS, nízkých cen (ceny a platy pod zákonnou mezí), neprůhledných zakázek s nesmyslnými podmínkami, šitými na míru několika vyvoleným, slabé možnosti využitelnosti SBS (snížení nákladů a zvýšení efektivity u měst, státních zastupitelství, soudech, vězeňské služby, justiční strážní apod.), omezené komunikační kompetence SBS, nízká profesní odbornost, kterou bohužel neodstranil devalvující systém odborné způsobilosti, oblast zneužívání různých forem dotací a popření funkce SBS jako jistého specifického sociálního síta či potenciálně významného prvku státního systému bezpečnosti. Zákon sice přináší jednu dobrou věc, a to důraznější kontrolní činnost a možná tedy i vyšší spolehlivost SBS, tedy vnitřní bezpečnost – v praxi ale existují i společnosti s osvědčením NBÚ a poněkud problematickou minulostí a vazbami. Zákon bohužel už ale neřeší jiné, logické kompetence SBS. Jsme na tom tedy podstatně hůř než myslivec či lesní strážce. Pozitivní je v návrhu vymezení SBS a zejména myšlenka povinného pojištění. Návrh zákona o SBS bohužel přináší pro SBS zejména vyšší provozní

náklady, které jsou v důvodové zprávě pouze odhadnuty, a to navíc velmi nepřesně. Ve své podstatě návrh nepřináší pracovníkům SBS žádné vyšší kompetence a neřeší ty nejpodstatnější problémy. Podle našeho hlediska zavedl pouze nové, spíše „pseudokontrolní“ a sankční procedury. [5]

Požadavky, které navrhovala KPKB ČR:

- Přísnější nástroj na dodržování již platných zákonných a podzákonných aktů, se zpřísněným výkaznictvím a zavedením vyšších sankcí za jejich porušení (při opakovaném porušení až odebrání licence),
- Zakotvení minimální hodinová hrubé mzdy,
- Zavedení kvalitativních parametrů, které musí SBS, její výkonní zaměstnanci a příslušný management bezpodmínečně splňovat,
- Možnost zpřístupnění opisu trestního rejstříku při nástupu zaměstnance do pracovního poměru pro zaměstnavatele,
- Zavedení povinného účetního auditu a patřičné sankce za nezveřejnění jeho výsledků,
- Posílení aktivní spolupráce a komunikace s Policií ČR a ostatními složkami IZS, bezpečnostní radou [výborem] obce, kraje apod,
- Sjednocení řady lokálních oprávnění s cílem snížit rizika pro společnost, občany i soukromé či státní organizace,
- Možnost komplexnějšího využití SBS v rámci složek, kde to stát uzná za vhodné [viz v minulosti připravovaný zákon o vnitřní bezpečnosti]. Konkrétním příkladem může být vjezd do pěších zón či stání na chodníku při přepravě vysokých finančních hodnot nebo,
- Při reakci zásahových jednotek SBS na poplachové systémy – kdy jsou během transportu vystavovány rizikům stovky milionů, hrozí újma na zdraví občanů a samotných zaměstnanců SBS, jakož i ztráta převážených finančních prostředků,
- Oprávnění spočívajících ve validaci důkazů, zajištění osoby podezřelé ze spáchání

trestného činu aj.,

- Při splnění vyšších kvalifikačních kritérií organizace, například obdobou prověrky NBÚ, navrhujeme zákonné zakotvení možnosti využívání SBS (po dobu plnění kvalifikačních kritérií) tam, kde to státní podnik, úřad či organizace budou považovat za účelné. [51]

Současný návrh zákona byl také konzultován s tajemnicí Mgr. Bc. Kateřinou Poludovou, Dis, z Komory podniků komerční bezpečnosti ČR, která považuje za předčasné předjímat, zda současná revize posledního návrhu zákona projde stávající vládou. Zasláné dotazy v dotazníku, které byly projednávány na zasedání prezidia Komory v současné době, kdy zákon stále ještě není přijat nepovažovalo prezidium KPKB ČR za vhodné k obeslání svých členů, což je možná škoda.

10.2 MV ČR

Za ministerstvo vnitra jsem měl možnost konzultovat dotazy s panem Mgr. Jaroslavem Ratajem z odboru bezpečnostní politiky MV. Ten se k celému dotazníku vyjádřil, že v současné době podle Plánu legislativních prací pro rok 2018 připravuje návrh zákona o bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů, který byl následně po podpisu ministra vložen do Elektronické knihovny legislativního procesu a rozeslán připomínkovým místům k mezirezortnímu připomínkovému řízení. V zásadě jsem byl s dotazy na mé odpovědi odkázán na zpracovanou důvodovou zprávu. Vzhledem ke zdlouhavému legislativnímu procesu nelze sdělit, zda má současný návrh zákona finální podobu. Tu získá až po projednání Parlamentem ČR. Do konečné podoby tak může zasáhnout jak Poslanecká sněmovna, tak Senát.

10.3 USBS ČR a další vyjádření k návrhu zákona

Podle vyjádření pana Mgr. Radka Zapletala, tajemníka USBS ČR, tímto aktem (vytvořením samostatného zákona o SBČ) dojde k legislativnímu ukotvení předmětu podnikání v oblasti soukromé bezpečnosti. Zákonem dojde k definici základního standardu v oblastech

bezúhonnosti, spolehlivosti, zdravotní způsobilosti zaměstnanců a podnikatelů. Dojde také k vyjasnění, jaký je vztah mezi informacemi získanými v rámci činnosti soukromých bezpečnostních subjektů a jejich klientů. Zákonem se definuje hranice pro činnost v oblasti soukromé bezpečnosti tak, aby byla omezena možnost obcházení jeho ustanovení (některé subjekty které vykonávají SBČ i pro vlastní potřebu nedisponují potřebnými živnostenskými oprávněními, zaměstnanci pak nedisponují potřebnou bezúhonností, spolehlivostí a zdravotní způsobilostí). Dále existence zákona umožní kvalitativně jiný přístup k požadavkům subjektů trhu soukromé bezpečnostní činnosti, k zákonům v oblasti zaměstnanosti, ochrany hospodářské soutěže, záchranných systémů. Občané získají díky spojení navrženého zákona o SBČ, nového občanského zákoníku, trestního zákoníku a trestního řádu atd. efektivní nástroj k obraně svých oprávněných zájmů – majetkových, osobnostních, ochrany života a zdraví. [52]

11 SUMATIVNÍ HODNOCENÍ ZÁKONA A NÁSLEDNÉ DOPORUČENÍ

V této části se zaměříme na celkové zhodnocení právního předpisu návrhu zákona o SBC. Vznik samostatného právního předpisu je určitý posun demokratického státu směrem vpřed a to doufejme v pozitivním slova smyslu. Další pozitivní posun lze vnímat značným rozšířením původního návrhu zákona, který nám značně obsahově narostl. Při zpracování práce ještě nebylo jasné, zda současný návrh zákona o soukromé bezpečnostní činnosti bude v tomto znění schválen vládou, která je v demisi. Tak jako tomu nebylo jasné u předchozího návrhu, kdy byl Legislativní radou vlády ČR doporučen ke schválení, ale schválení jsme se nedočkali. Možná dobře, že původní navrhovaný zákon neprošel schválením, protože jeho obsah a struktura vykazovala jisté nedostatky, ke kterým se vyjadřovali některé bezpečnostní instituce. V ČR je legislativní proces procesem poměrně zdlouhavým a zda má tento návrh definitivní podobu zjistíme až po projednání Parlamentem České republiky. V současné době však Poslanecká sněmovna i Senát mohou do konečné podoby zákona ještě výrazně zasáhnout a při psaní sumativního hodnocení, tedy v době, kdy byl návrh zákona rozeslán do mezirezortního připomínkového řízení, nelze záměry a závěry zákonodárského sboru předjímat. Po obsahové stránce se však jeví zákon jako velmi zdařilý.

Dovolím si být na jednu stranu velice kritický k dlouhotrvajícímu procesu vzniku tohoto zákona. Proč se stát nepostavil ke zmiňovanému problému dříve? Česká republika se v rámci EU řadí k jedněm z posledních států, kde není činnost SBS regulována. [2] Tímto dlouhým otálením dávám za vinu vládě ať už současné, ale hlavně té předchozí, že současný stav degraduje kvalitu poskytovaných služeb, kdy nabídka služeb razantně převyšuje poptávku na trhu v této specifické oblasti. Tento nárůst zapříčinil, že provozovatelé těchto služeb bojují o každou zakázku s co nejnižší finanční nabídkou. Řada bezpečnostních agentur se dostala do stavu, kdy jenom nebo čím dál více zaměstnává osoby se zdravotním postižením. Na tyto osoby získává zaměstnavatel příspěvek od státu až do výše 8 000 Kč, navíc po uplynutí určité doby může zaměstnavatel požádat o zvýšení příspěvku. [56] S těmito příspěvky

na osoby se zdravotním postižením kalkulují provozovatelé SBČ již před vstupem do výběrových řízení. [22] Subjekty, které chtějí nabídnout kvalitní bezpečnostní služby ostrahy bez využití zdravotně postižených, kteří se nehodí pro výkon ostrahy osob a majetku, nemohou konkurovat provozovatelům SBČ, kteří tyto osoby zaměstnají k výkonu takovýchto činností a jsou předem zavrhnuty. Tento stav je tak tristní, že v současné době nemá vliv na získání zakázky kvalita nabízených služeb, ale pouze cena za nabídnuté služby, ačkoliv neodpovídají kvalitě. V případech výběrového řízení na státní zakázku je problémem už jen to, že státní instituce, které zakázku zadávají zohledňují při samotném výběru jen cenu.

Kritiku si zaslouží také nezvýšení pravomocí pro SBS, které se podílejí významným způsobem na prevenci kriminality. Na jedné straně jsou zákonem na provozovatele a zaměstnance kladeny vysoké nároky, podmínky, omezení a povinnosti podmíněné finanční pokutou a v horším případě zákazu činnosti a na straně druhé nepřiděluje zákon SBS žádné vyšší pravomoc, než tomu bylo doposud. Možná jen nejsme na tento krok ještě zcela připraveni. Zákon se nezabývá otázkami typu, co s osobou, která byla omezena na svobodě pracovníkem SBS a Policie ČR si ji není schopna převzít ihned nebo omezení osobní svobody osoby, která se dopustila přestupku či možnosti předvést osobu na nejbližší stanoviště Policie ČR. SBS ačkoliv to jsou podnikatelské subjekty založené na generování zisku, mají přeci zájem o maximální součinnost a spolupráci s orgány PČR. To jsou otázky, které by měl zákon řešit, přinejmenším by se jimi měla vláda zabývat v brzké budoucnosti.

Možná se mnou nebudete souhlasit, ale domnívám se, že samotný popel na hlavu by si měli vysypat i profesní spolky SBS, které se sice zasazují o účinnost navrhované právní úpravy, ale pojďme si říci, že kdyby samy tyto spolky, které sdružují podnikatelské subjekty v tomto oboru za poplatek se více věnovali samotné kontrolní činnosti jednotlivých subjektů a vyloučili případné poskytovatele SBS, které provozují svoji činnost na hraně zákona nebo subjekty, které se pohybují v tzv. šedé ekonomice, nemuseli bychom dojít ani do stádia realizace samotného zákona a že jich není málo. Na tyto subjekty by mohlo být pohlíženo ze strany státu, jako na subjekty, které degradují samotnou činnost subjektů a při výběrových řízeních

by byly ze samotného procesu výběru SBS vyloučeny. Zde by byla nutný dohled a dozor ze strany MV. V dané souvislosti mě také napadá, že by si objednatel mohl vyžádat ze strany Komory nebo spolku samotné doporučení nebo nedoporučení SBS ucházející se o zakázku ať už soukromou nebo veřejnou. Stačilo by jen vhodně nastavit kontrolní mechanismy ze strany MV a živnostenského úřadu. Takové fungování by mohlo být i bez samotného zákona pro SBS. Řešení tímto způsobem však sebou nese řadu otázek, protože není povinností být součástí např. KPKB ČR a mohlo by docházet k přechodům mezi jednotlivými institucemi sdružujícími subjekty SBS. Na druhou stranu je potřeba si také říci, že samy subjekty dělají jen to, co jim povoluje zákon a pokud ne a stát v daných věcech nezakročí bude tomu tak i nadále.

Abych jen nekritizoval, je potřeba vyzdvihnout snahu o zpracování právního předpisu a také možnost zapojení nejen SBS, ale i široké veřejnosti do připomínkových návrhů na změny v zákoně. Tímto aktem došlo k vytvoření zákona, který přesně definuje a usměrňuje činnost SBS, je podložen praxí SBS a tím bylo zamezeno vytvořením tzv. úplného paskvilu. Ať už došlo k drobným změnám jako je změna kategorie z ostrahy majetku a osob na ochranu osob a majetku nebo zásadnějším změnám jako zpřísnění podmínek a možnost udělovat sankce, určitě bude pro SBS přínosem.

Zákon o SBČ upravuje podmínky pro vstup do podnikání na úseku soukromých bezpečnostních činností, tím dojde k regulaci SBS. MV navíc počítá také s variantou, že některé subjekty po uvedení zákona v účinnost skončí sami. Mezi negativa řadím finanční zátěž pro všechny subjekty spojenou s žádostmi o vydání licence, které navíc budou opakovaně po deseti letech. Zákon dále definuje soukromou bezpečnostní činnost, čímž vymezil obsah činností SBS. Upravuje podmínky výkonu soukromé bezpečnostní činnosti a podmínky výkonu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu, tím zpřísnuje podmínky nábory uchazečů o zaměstnání a zvyšuje jejich profesionalitu. Tímto zákonem dojde poprvé k definování přestupku při výkonu činnosti čímž umožňuje udělovat MV sankce za porušování jednotlivých norem a dává tak možnost trestat SBS za porušování předpisů. Na druhou stranu je nutno

zmínit, že řada finančních sankcí se jeví pro menší podnikatele v tomto specifickém oboru jako dosti vysoká a pro některé subjekty to může mít likvidační důsledek. K likvidaci firem poskytujících SBC by ale při dodržování zákona docházet nemělo. Tedy kvalitní subjekty na trhu zůstanou a nekvalitní se odsoudí samy k zániku. Tím může také dojít k pročištění bezpečnostního trhu. Vítám řadu dalších ustanovení, která vychází z praxe jako je povinnost zachovávat mlčenlivost nebo povinnost provozovatele mít zřízené pojištění.

Obecně lze říci, že subjektům a zaměstnancům v tomto oboru přináší zákon více povinností než práv. Vlastně by se hodila lepší formulace typu zákon přináší SBS pouze povinnosti spojené s výkonem činnosti a žádná práva a to je možná škoda. Až s odstupem času si budeme moci říct, zda zákon přinese kýžený efekt a dojde ke zlepšení situace v oblasti SBC, tak jako tomu je v jiných zemích EU.

Doporučení:

- Zvážit rozšíření pravomocí a jejich kontrolu,
- Možnost využití SBS při doručování písemností od úřadů a PČR,
- Využití SBS jako kontrolní orgán při dodržování místních vyhlášek a upozorňování na nebezpečí,
- Možnost využití jako doplňující orgán obecní policie,
- Zvážit ponechání současné legislativy a navrhované udělování licencí ponechat v kompetenci živnostenského zákona se zavedením kontrolních mechanismů ze strany MV.

ZÁVĚR

Výběr tématu práce byl vybrán záměrně. Jelikož jsem se podobným tématem, které je mi blízké zabýval již v minulosti, považoval jsem za vhodné toto téma rozšířit o nové poznatky a připomínky. Diplomovou prací, které se zabývají hodnocením návrhu zákona o SBC není mnoho, zda-li vůbec některá jsou. Práce by měla vést bezpečnostní instituce, jako např. Komoru podniků komerční bezpečnosti k otevřeným diskuzím na téma případné novely zákona. Dle mého osobního zhodnocení, jak uvádím i v sumativním hodnocení zákona, zákon se zabývá především zpřísněním požadavků na provozovatele a zaměstnance SBS, navíc tyto podmínky, které jsou dány zákonem jsou sankcionovány. To vše je pro zvýšení profesní úrovně tohoto specifického oboru přínosné. Bohužel se zákon nezabývá podstatnými věcmi, které by měly řešit ochranu osob a majetku. Subjektům není dána vyšší pravomoc, než je tomu tak u běžného občana. Pokud budou SBS ochranu práv klientů řešit tak jako doposud, tzn. bez udělení vyšších pravomocí, nemusel k tomuto účelu být vytvářen samostatný právní předpis, na jehož vytvoření stát vynaložil a vynaloží vyšší rozpočet oproti úpravě stávajících právních norem, který by se dal využít v jiných důležitých odvětvích jako sociální podpory pro mladé nebo v chátrajícím zdravotnictví nebo na významnější projekty při prevenci kriminality v České republice. Mohlo by dojít jen k úpravě dílčích zákonů, ze kterých činnost SBS vychází.

Práce tak vytváří ucelený pohled na současnou právní úpravu a přivádí na myšlenky rozšíření stávajícího právního předpisu především o práva těchto bezpečnostních subjektů. Doporučil bych také zamyslet se nad možnostmi použití SBS při využití jako dočasný nebo doplňující orgán obecní policie, kde mohou být tyto subjekty nápomocny. V tom posledním případě bych považoval za vhodné zpřísnění postihu při zneužití pravomoci zaměstnanců SBS.

Diplomová práce bude na žádost předložena k nahlédnutí MV, odboru bezpečnostní politiky, oddělení bezpečnostně právní.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1.] *Statistické přehledy kriminality* [online]. *POLICIE ČR* [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>
- [2.] *Private Security Services in Europe CoEss Facts & Figures 2011* [online]. COESS [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.coess.org/newsroom.php?page=facts-and-figures>
- [3.] *Vývoj počtu zaměstnanců SBS k 30.6.2016* [online]. Unie soukromých bezpečnostních služeb České Republiky [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.usbscr.cz/wp-content/uploads/Po%C4%8Dtysubjekt%C5%AF-a-po%C4%8Dty-zam%C4%9Bstnanc%C5%AF-za-vybran%C3%A9%C4%8Dinnosti-podle-CZ-NACE.pdf>
- [4.] Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) [online]. 2015 [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-455>
- [5.] KAMENÍK, Jiří, BRABEC, František a kolektiv. *Komerční bezpečnost*. 1. vydání. Praha ASPI, 2007. ISBN 978-80-7357-309-6
- [6.] Zákon č. 135/1983 Sb., o ostraze majetku v socialistickém společenském vlastnictví [online]. [cit.2018-04-30].Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=135&r=1983>
- [7.] *Zákon č. 40/2009 SB., Trestní zákoník*. Sagit, a.s., 2012. ISBN 978-80-7208932-1
- [8.] *Zákon č. 141/1961 SB., O trestním řízení soudním (Trestní řád)*. Sagit, a.s., 2012. ISBN 978-80-7208-932-1
- [9.] Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník [online]. [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>
- [10.] Zákon č. 105/1990 Sb., o soukromém podnikání občanů [online].[cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=105&r=1990>

- [11.] Nařízení vlády č. 469/2000 Sb., kterým se stanoví obsahové náplně jednotlivých živností [online]. [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=469&r=2000>
- [12.] Nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-278>
- [13.] Zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání [online]. [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/zakon-c-179-2006-sb>
- [14.] Vyhláška č. 208/2007 Sb., o podrobnostech stanovených k provedení zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání [online]. [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=208&r=2007>
- [15.] Vyhláška č. 110/2012 Sb. kterou se mění vyhláška č. 208/2007 Sb., o podrobnostech stanovených k provedení zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání [online]. [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=110&r=2012>
- [16.] Zákon č. 53/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony [online]. [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=53&r=2012>
- [17.] Vyhláška č. 16/2009 Sb., o obsahu a rozsahu kvalifikace pro výkon fyzické ostrahy a služby soukromého detektiva [online]. [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=16&r=2009>
- [18.] Kvalifikační standard [online]. Národní kvalifikace [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.narodnikvalifikace.cz/kvalifikace-315-Strazny>
- [19.] Krejčová, H. TREXIMA, spol. s r.o., (vyjádření e-mailem na dotaz „Mám dotaz na zkoušky profesních kvalifikací strážný, detektiv koncipient a strážný psovod. Povinnost udává živnostenský zákon a probíhají dle zákona č. 179/2006 Sb., ale který zákon

definuje přesně obsah těchto kvalifikací nebo kterým zákonem jsou stanoveny, resp. z čeho se vychází? Nebo se vychází jen z národní kvalifikace?")

- [20.] Národní soustava kvalifikací [online]. Narodnikqualifikace.cz [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.narodnikqualifikace.cz/>
- [21.] Informace čerpané z internetových stránek řady soukromých bezpečnostních agentur [online]. [cit. 2018-04-30].
- [22.] Zákon č. 2/1993 Sb., Usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součástí ústavního pořádku České republiky [online]. [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-2>
- [23.] Business Info: BusinessInfo.cz [online]. [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/>
- [24.] Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník [online]. [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>
- [25.] Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád [online]. [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1963-99>
- [26.] Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) [online]. [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-90>
- [27.] Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce [online]. [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-262>
- [28.] Nařízení vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí [online]. [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-567>
- [29.] Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník [online]. [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>

- [30.] LAUCKÝ, Vladimír, *Technologie komerční bezpečnosti I*, Zlín: FAI, UTB ve Zlíně, ISBN 978-80-7318-889-4
- [31.] Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) [online]. [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-141>
- [32.] Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů [online]. [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-101>
- [33.] Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních) [online]. [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-119>
- [34.] Policie České republiky: Policie.cz [online]. [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/>
- [35.] Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky [online]. [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>
- [36.] Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii [online]. [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>
- [37.] Ministerstvo vnitra České republiky: Mvcr.cz [online]. [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/obecni-policie-652273.aspx>
- [38.] Unie soukromých bezpečnostních služeb České republiky: Usbscr.cz [online]. [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.usbscr.cz/>
- [39.] *Kompetence bezpečnostních subjektů v rámci prevence kriminality* [online]. Komora podniků komerční bezpečnosti ČR [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.kpkbcr.cz/wp-content/uploads/KompetenceBS-v-r%C3%A1mci-PK.pdf>

- [40.] *Revize závěrečné zprávy* [online]. Vláda České republiky [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/lrv/ria/databaze/Revize-Zaverecne-zpravy-RIA-k-NZ-o-soukrome-bezpecnostni-cinnosti.pdf>
- [41.] *Návrh zákona ze dne 2015 o soukromé bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů* [online]. MVČR [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/navrh-zakona-o-soukrome-bezpecnostni-cinnosti.aspx>
- [42.] *Jak ohlídat hlídače. Vláda sepíše pravidla pro privátní detektivy* [online]. Zpravy.idnes.cz [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/jak-ohlidat-hlidace-vladasepise-pravidla-pro-privatni-detektivy-pho-domaci.aspx?c=A100728_080023_domaci_bar
- [43.] Archiv zpráv minulých vlád [online]. Vláda České republiky [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/cz/clenove-vlady/pri-uradu-vlady/jiri-dienstbier/aktualne/avizolegislativni-rada-vlady-cr-bude-resit-ombudsmana--verejne-zakazky--bezpecnostniagentury-a-rozpoctovou-odpovednost-123951/>
- [44.] *Návrh zákona o soukromé bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů* [online]. MVČR [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/navrh-zakona-o-soukrome-bezpecnostni-cinnosti.aspx>
- [45.] *Státní vlajky světa* [online]. Státní vlajky světa [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.statnivlajky.cz/>
- [46.] Slovensko. Zákon č. 379/1997 Z. z., o prevádzkovaní súkromných bezpečnostných služieb a podobných činností, o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a o doplnení zákona č. 65/1965 Zb. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov (zákon o súkromných bezpečnostných službách) [online]. [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <https://www.noveaspi.sk/products/lawText/1/45925/1/2>
- [47.] Slovensko. Zákon č. 473/2005 Z. z. Zákon o poskytovaní služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o súkromnej

- bezpečnosti) [online]. [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.zakonypre-ludi.sk/zz/2005-473>
- [48.] BC. ČECH, Radim., *Soukromé bezpečnostní služby v zahraničí*, Diplomová práce 2010, UTB Zlín
- [49.] Velká Británie. *Private Security Industry Act 2001* [online]. Legislation gov UK [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2001/12/contents>
- [50.] Security Industry Authority [online]. [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.sia.homeoffice.gov.uk/Pages/home.aspx>
- [51.] *Bezpečnost s profesionály*. Praha: KPKB ČR, 2014, č. 2, s. 15-16, E 20140
- [52.] *K návrhu zákona o soukromé bezpečnostní činnosti a o změně některých zákonů* [online]. Unie soukromých bezpečnostních služeb České republiky [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.usbscr.cz/k-navrhu-zakona-o-soukromebezpecnostni-cinnosti-a-o-zmene-nekterych-zakonu/>
- [53.] Mapování stavu sektoru soukromých bezpečnostních společností v ČR v porovnání s ostatními evropskými zeměmi a členskými státy Severoatlantické aliance. *SECURITY MAGAZÍN*. 2014, květen/červen, s. 1-4. ISSN 1210-8723
- [54.] Důvodová zpráva [online]. Úřad vlády ČR [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: https://apps.odok.cz/veklep-detail?p_p_id=materiál_WAR_odokkpl&p_p_lifecycle=0&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-1&p_p_col_count=3&materiál_WAR_odokkpl_pid=ALBSAY7CN3YT&tab=detail
- [55.] Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů [online]. [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>
- [56.] Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/8>

- [57.] *Rámcová podnikání v oblasti soukromé bezpečnosti* [online]. ASIS International [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: https://www.asiscz.org/files/articles/9-serial-ramec-podnikani-v-soukrome-bezpecnosti-9/2013_internet_asis_uk-pdf.pdf

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

Aj.	A jiný
Atd.	A tak dále
BIS	Bezpečnostní informační služba
CoESS	Konfederace evropských bezpečnostních služeb
Č.	Číslo
ČR	Česká republika
DPPC	Dohledové, přijímací a poplachové centrum
EU	Evropská Unie
HK ČR	Hospodářská komora České republiky
IČO	Identifikační číslo osoby
IZS	Integrovaný záchranný systém
KN	Krajní nouze
KPKB ČR	Komora podniků komerční bezpečnosti České republiky
MP	Městská policie
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV ČR	Ministerstvo vnitra České republiky
Např.	Například
NATO	Severoatlantická aliance
NBÚ	Národní bezpečnostní úřad
NO	Nutná obrana
Odst.	Odstavec

PCO	Pult centralizované ochrany
PČR	Policie České republiky
RIA	Pracovní komise pro hodnocení dopadů regulace
SB	Sbírka
SBČ	Soukromá bezpečnostní činnost
SBS	Soukromé bezpečnostní služby
SIA	Organizace zodpovědná za regulaci soukromého bezpečnostního průmyslu
Tj.	To jest
USA	Spojené státy americké
USBS ČR	Unie soukromých bezpečnostních služeb České republiky
UZSI	Úřad pro zahraniční styky a informace
VZ	Vojenské zpravodajství

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Kompetence bezpečnostních subjektů v rámci prevence kriminality [39].....	35
Obr. 2. Signatáři memoranda o spolupráci českého komerčního bezpečnostního sektoru	38
Obr. 3. Počet zaměstnanců SBS.....	55
Obr. 4. Mapa Slovenska.....	57
Obr. 5. Mapa Velké Británie.....	58

.SEZNAM TABULEK

Tab. 1 Finanční náklady na zřízení licence a registrace.....	45
--	----

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I: NÁZEV PŘÍLOHY